TUNTURILATU 2/2022

Meri Kukkavaara

Auringonlaskua ihailemassa Tvärminnen laiturilla.

Kevätpäivät meren sylissä 20

Noviisi Kavtsin vaeltajien mukana Leivonmäellä 4

Maan ja taivaan välillä 5

Kettu Kumpen vieraana 6–7

Tunturilatu-lehti 60 vuotta 12

Tunturilatu, missä menet?

Tunturiladun kevätkokousta vietettiin aprillipäivän aikoihin Tvärminnen eläintieteellisellä asemalla Hangossa. Saimme ihastella linnunlaulua, ilta-auringon loistetta ja tyyni merenpinta oli seuranamme.

Meitä oli vain parisenkymmentä paikan päällä kokoustamassa ja kuuntelemassa Tvärminnen eläintieteellisen aseman historiaa. Kokouksessa oli mahdollisuus olla mukana etänä mutta vain yksi osallistui siihen. Tämä viikonloppu oli pohjoisen parhaita talviretkiviikkoja, joten se osaltaan näkyi osanottajien vähyytenä.

Tästä kokousviikonlopusta lisää tämän lehden sivuilla. SL:n kevätkokouksessa Turun Ruissalossa päätettiin muun muassa jäsenmaksun korotuksesta.

Tiukan äänestyksen jälkeen Tunturiladun ehdotus yhden euron korotuksesta hävisi hallituksen esittämälle kahden euron korotukselle. Vain rinnakkaisjäsenen sekä nuoriso- ja opsikelijajäsenen jäsenmaksut eivät nouse.

Nyt on pohdintaa Tunturiladunkin budjetin laadinnassa, nostammeko omaa jäsenmaksuamme vai ei. Siksi kannattaa tulla vaikuttamaan TL:n syyskokoukseen Kierikka-keskukseen Yli-Iihin.

Nyt voitte myös miettiä kerhoissa ehdotuksia hallituksen jäseniksi. Ainakin muutama hallituksen jäsen ei ole käytettävissä ensi vuodeksi.

Tämä lehti on myös juhlanumero. Lehti täyttää 60 vuotta. Tässä lehdessä on juttuja miten ennen ja nyt on Tunturiladussa toimittu.

Odotan mielenkiinnolla juttuja TL:n lehden alkuajoilta, sillä itse olen ollut tunturilatulainen vasta vuodesta 2015. Latuyhdistyksissä olen ollut kuitenkin jo 1980-luvun alkupuolelta.

Minua veti Tunturilatuun se, että pääsin vaeltamaan, sain uusia elämyksiä ja tietoa taitoa retkeilyyn. Ja onhan jäsenetuna upeat mökkimme Lapissa mahtavissa tunturimaisemissa.

Kuinka tunnettu sitten Tunturilatu on muiden latuyhdistysten ja luonnossa liikkujien keskuudessa?

Joillakin alueilla enemmän kuin toisilla. Osalla Tunturiladun kerhoilla on onneksi viritelmiä ja yhteistyötä muihin yhdistyksiin. Ja tuolla kulkiessa tätä lehteä voi antaa käteen ja kertoa miksi kannattaa liittyä Tunturilatuun.

Entäpä lehden tulevaisuus? Vieläkö lehti ilmestyy samanlaisena kuin nyt vaiko digitaaliset ovat ykkössijalla?

Tähänkin tarvitaan henkilöitä, jotka kokoavat juttuja. Ja riittääkö lukijoita, onko seuraava sukupolvi sähköisen virran viemänä?

Uskon että kyllä. Lehden jutut kertovat mielenkiintoisista retkistä lähelle ja kauas.

Ja emmehän aivan kivikauteen ole jääneet. Lehden lisäksi nettisivuilta löytyy ajankohtaista tietoa. Facebookissa aika ajoittain keskustelua Tunturiladun tulevaisuudesta, retkistä kuvakertomuksia. Instagram on vielä alkutaipaleella.

Nyt hyvää kesää VaVa-leiriläisille joka on vetänyt hyvin porukkaa. Toivottavasti sieltä saamme seuraavaa sukupolvea vetämään Tunturilatua kohti tulevaisuutta.

Myös kämppien talkoolaisille, eri toimikuntien jäsenille ja hallituksen jäsenille retkeilyllistä kesää!

Nähdään pirteinä syksyllä.

Tuula Forström
Tunturiladun puheenjohtaja, tuulantei11@gmail.com

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti,
joka ilmestyy neljä kertaa
vuodessa.
Lehti postitetaan jäsenille
Latu & Polku -lehden kanssa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja:
Tuula Forström
Marjapolku 2 b10 45360 VALKEALA
puh. 040 718 1642
tuulantei11@gmail.com
Toimitussihteeri:
Satu Ojala,
puh. 050 5234 844
osatu7997@gmail.com

Tiedotustoimikunta 2022:
Satu Ojala (pj), Iitu Gerlin,
Tuula Forström, Inka Helenius,
Mikko Suominen, Taina Jääskeläinen.
sähköposti: tiedotus@tunturilatu.fi

Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm, ¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa, koko sivu 900 euroa

Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Asemakuja 2, 32700 HUITTINEN

Painopaikka:
Sanoma Manu, Tampere

Ilmestymisaikataulu 2022:
Numero Aineistopäivä Lehti jäsenillä

3	**2.8.**	**7.9.**
4	**25.10.**	**30.11**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Suomen Ladun
jäsenpalvelun kautta,
puh. 09 8567 7450 tai
jasenpalvelu@suomenlatu.fi
tai postitse:
Suomen Latu ry,
Jäsenpalvelu,
Olympiastadion
Paavo Nurmen tie 1,
00250 Helsinki

SUOMEN LATU

Vuoden 2022 kolmas lehti

ilmestyy 7. syyskuuta.
Aineistot tähän lehteen on toimitettava
2.8.2022 mennessä osoitteella
osatu7997@gmail.com

Reissut näkyvät verkossa nyt myös Toiminta-sivulla

Tunturiladun verkkosivuja on uudistettu.

Verkkosivujen toiminta-sivulla ei juurikaan ollut eloa, mutta nyt sinne on sitä saatu. Eri tapahtumia on kategorioitu niin, että nyt esimerkiksi kerhojen erilaiset vaellukset, retket, kerhoillat ja kerhoviikot näkyvät nyt samassa nipussa helposti löydettävinä.

Omat alasivunsa ovat myös kämppätalkoilla ja VaVa-leirillä.

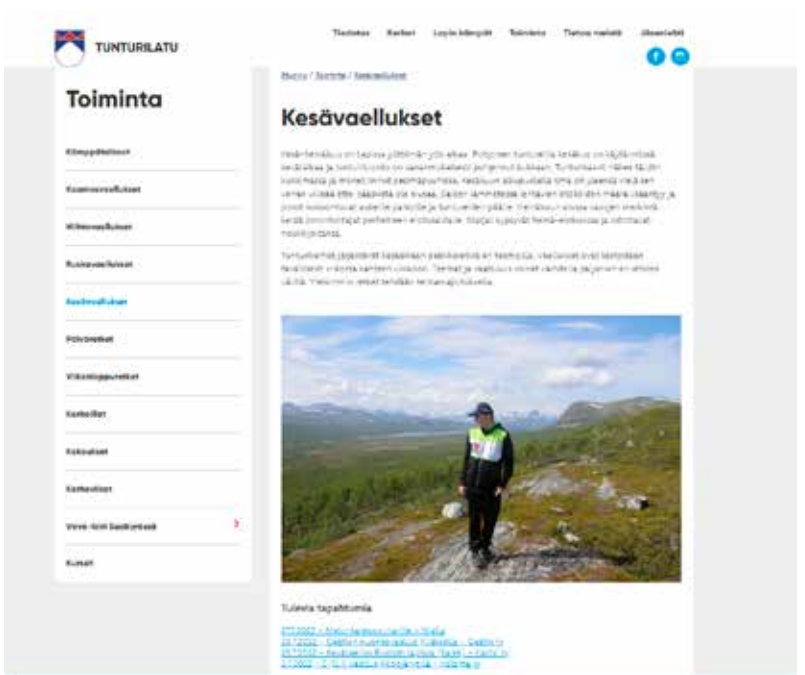
Jotta sivut toimivat parhaalla mahdollisella tavalla, pitää sivujen päivittäjien olla aktiivisia. Näin ne palvelevat myös niitä sivujemme lukijoita, jotka olisivat kiinnostuneita osallistumaan toimintaamme.

Kun lisäätte omia tapahtumia verkkosivuille, huomatkaa tapahtumat-alasivun oikeassa laidassa oleva tapahtumakategoria. Sieltä löytyvät eri tapahtumavaihtoehdot, jolloin reissunne linkittyy suoraan myös Toiminta-sivulla.

Jos et löydä sopivaa kategoriaa, ilmoita siitä tiedotustoimikunnalle, niin lisätään niitä tarpeen mukaan.

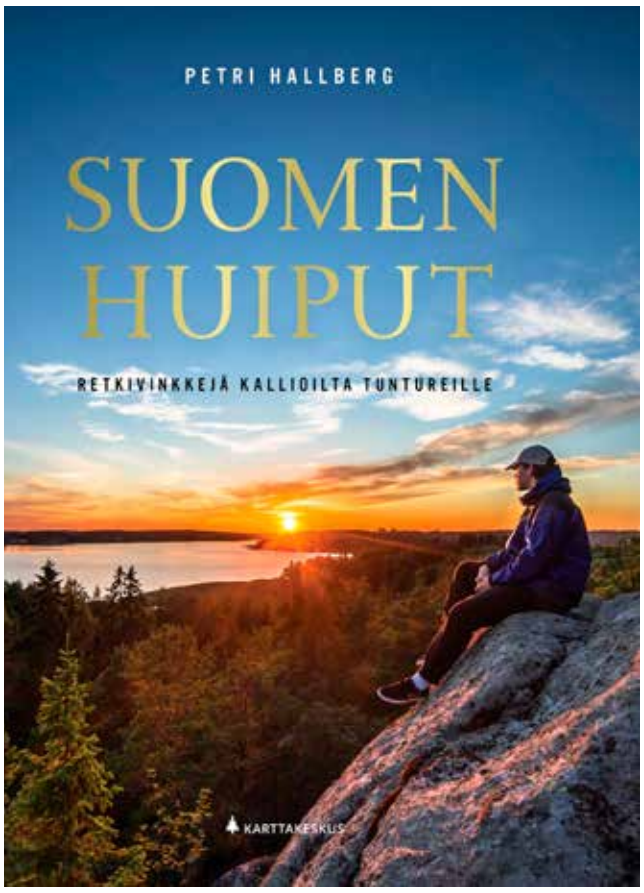
Verkkosivuja on mahdollista uudistaa myös muilta osin tarpeita vastaaviksi. Ota yhteyttä, jos huomaat jonkin muutostarpeen, niin katsotaan, onkose mahdollista toteuttaa.

Uudet sivut ovat olleet käytössä jo parisen vuotta ja verkkomaailma kehittyy vauhdilla. Toimitaan niin, että Tunturilatukin pysyy kehityksessä mukana ja palvelee mahdolllisimman hyvin myös tulevia jäseniä.

KANNESTA KANTEEN

Huiput kiinnostavat

Petri Hallberg: Suomen huiput – retkivinkkejä kallioilta tuntureille, 176 s. Julkaisija: Karttakeskus

Yhä ylös yrittää – sanotaan laulussakin. Ja niinhän se on, että monet meistä haluavat huipulle, olkoon se kotiseudun näköalakallio tai Lapin tunturi. Itseään näköalabongariksi kutsuva **Petri Hallberg** on koonnut tähän kirjaan 80 kohdetta kaikkialta Suomesta. Ja mikä parasta kaikkiin kohteisiin pääsee yhdessä päivässä eli erämaakohteita tässä ei esitellä.

Hallberg on jo lapsena kulkenut vanhempiensa kanssa eri puolilla Suomea ja tällöin mieleen jäivät korkeat paikat, kuten Koli ja Aulanko. Hänen mukaansa korkeisiin paikkoihin liittyy kiinteästi historia ja erilaisia huippuja on käytetty puolustuksessa, rajapyykkeinä ja kartoituksessa. Verkkosivukin huipuista pitäisi olla, mutta sitä en löytänyt.

Kirjan alussa on hyvin kerrottu, millaisia retkikohteita huiput voivat olla. Yksi on kiinnostunut näköaloista, toinen geologiasta ja kolmas historiasta. Ja kaikille heille löytyy huippuja, jotka voivat olla matalia tai korkeita. Kirjoittaja on pisteyttänyt kirjassa esiteltyjä huippuja näköalan ja huipulle nousun haastavuuden perusteella.

Kirja etenee maakunnittain Uudeltamaalta Lappiin. Monet huipuista ovat tuttuja, mutta joka maakunnasta löytyy tuntemattomia paikkoja.

Harva tietää, että Uudenmaan korkein kohta on Karkkilan Loukkumäki, 174 merenpinnan yläpuolella. Varsinais-Suomen korkein kohta Kiikalan Särämäki on kymmenen metriä matalampi.

Satakunnan korkein kohta Soininharju kohoaa jo 185 metrin korkeuteen.

Juupajoen Venäläisvuori kohoaa peräti 236 metrin korkeuteen ja on Etelä-Suomen korkein kohta.

Pohjois-Savon Rautavaaran Maaselänmäellä päästään yli 300 metriin ja Lieksan Kolilla peräti 347 metriin. Kuusamon Rukan Valtavaara kohoaa 492 merenpinnan yläpuolelle ja vasta Lapissa löytyy korkeampia huippuja, kruununa Halti 1324. Sinne pääsee Norjan puolelta kipaisemassa yhden päivän aikana, kunhan säät suosivat.

Mielenkiintoiseksi kirjan kohteet tulevat, kun ryhtyy tarkemmin avaamaan Hallbergin pisteytyksiä korkeudesta, suhteellisesta korkeudesta, näköalasta ja vaativuudesta. Esimerkiksi Halti saa neljä tähteä vaativuudesta, mutta näköalasta vain kolme.

Molemmat kuitenkin parhaimmat pisteet kirjan kohteille. Kirjassa on hyvät kohdeselostukset, kuvat ja kartat, joten sen avulla voi etsiä itselleen uusia huippuja.

Antti Karlin

Owla Tervareitillä kesällä ja talvella

Hannu Liljamo

Makkaratauolla Pahalammen laavulla.

Oulujokilaakson Tervareitistöltä Owla on vuosia aloittanut retkeilyvuoden hiihtäen osan reittiä, jota Oulun Tervahiihdossakin käytetään.

Tervahiihto on hiihdetty vuodesta 1889 ja reitti on vaihdellut paljon eri vuosikymmenien aikana. Sotaaikoina Tervahiihto järjestettiin pääasiassa sotilaiden kesken. Nykyisin Tervahiihto hiihdetään osaksi Tervareitillä hiihtomatkojen ollessa tänä vuonna 69, 39 ja 22 kilometriä.

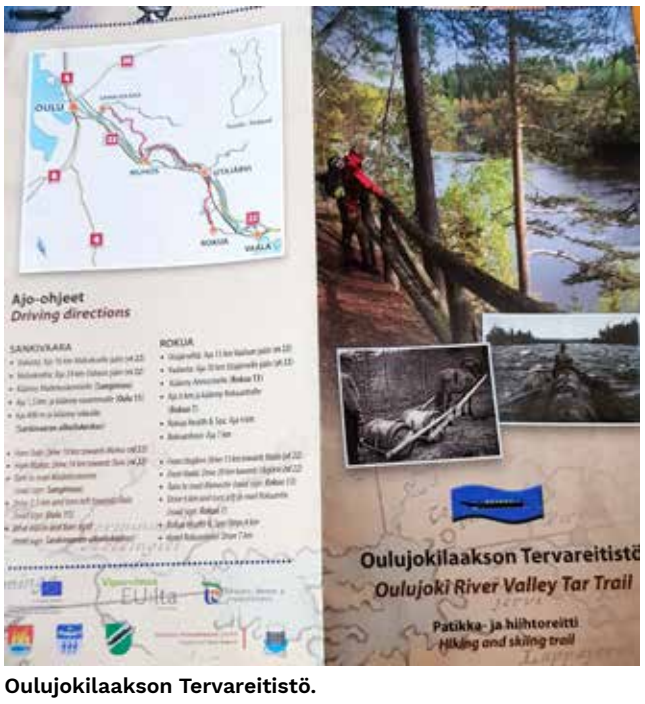
Tervareitti on patikka- ja hiihtoreitti. Talvella hiihtoreitti on 98 kilometriä pitkä sekä vaihteleva ja leveä. Kun taas kesällä reitti on sata kilometriä pitkä sekä maisemallisesti monipuolinen. Reitti seurailee Oulujoen uomaa.

Reitin varrella on ainutlaatuisia luonnon nähtävyyksiä ja maisemapaikkoja. Tervareitti on merkitty oranssipäisin opastein Sankivaarasta Rokuan kansallispuistoon kulkien kolmen kunnan alueella: Oulu, Muhos ja Utajärvi.

Tervareitin varrella on runsaasti Tervareitistön tervavenelogolla varustettuja taukopaikkoja opastauluineen ja laavuja. Opastauluissa kerrotaan muun muassa paikallisesta geohistoriasta, koskenlaskuperinteestä, luontoarvoista ja voimalaitosrakentamisesta.

Osa opastaulujen tarinoista liittyy Oulujoen lohen historiaan. Sankivaarasta 16 kilometrin päässä Tervareitillä on reitistön ainoa autiotupa Kallioselän autiotupa sekä sauna kaivon kera.

Oulusta tuli tervapääkaupunki 1800-luvulla. Tervaa vietiin maailmalle kymmeniä tuhansia tynnyreitä vuosittain. Oulun kohdalla mereen laskeva Oulujoki oli luonnollinen tervan kuljetusväylä. Terva saatiin tynnyreissä Kainuun metsistä Oulujokea pitkin Ouluun. Tervaporvarit kävivät kauppaa tervalla 1800-luvun Oulussa.

Oulujokilaakson Tervareitistö.

Oulujokilaakso edustaa Pohjois-Pohjanmaan arvokasta maatalouden muokkamaa kulttuurimaisemaa. Muhos ja Poikajoen syvät kanjonit kuuluvat alueen erityspiirteisiin. Jäätiköt ja hautavajoamat muokkasivat Oulujokilaakson sellaiseksi kuin se on tänään.

Oulujokilaakso on kuuluisa myös lukuisista lohenpyytäjistä aina ulkomaita myöten kuten Englannista ja Aasian maista. Paikalliset kalastajat toimivat lohituristeille soutajina. He, laskumiehiksi kutsutut, olivat myös erikoistuneet laskemaan veneellä Oulujoen vaarallisia koskia.

Tervareitistön varrella on myös mahdollista tutustua voimalaitosarkkitehdin **Aarne Ervin** suunnittelemaan kuuluisaan Montan voimalaitokseen. Ervi on suunnitellut myös Leppiniemen asuinalueen, johon pääsee myös tutustumaan Tervereitistöltä.

Talvisin hiihdämme helmikuussa Sankivaarasta Pilpaselän laavun kautta Pilpajärven laavulle seitsemän kilometriä. Pilpajärvellä laavun evästauon ja nuotiomakkaran jälkeen palaamme Sankivaaraan.

Kesäisin elokuussa olemme kävelleet kahta eri reittiä. Toinen on Sankivaarasta Pilpakankaan laavun kautta Pilpajärven laavulle, pituudeltaan seitsemän kilometriä nuotiomakkaran syöntiin.

Toinen on ympyräreitti Sankivaarasta Pahalammen laavun kautta Pilpakankaan laavulle sekä takaisin Sankivaaraan, pituudeltaan kahdeksan kilometriä.

Pahalammen laavu on erittäin suosittu lapsiperheiden vierailupaikka läheisen parkkipaikan vuoksi. Nuotiomakkara kyllä maistuu, lapsillekin. Nam.

Lapinkävijät Owla
Hannu Liljamo

Noviisina talvitelttailemassa

Paavo Ahonen

Kiiltomato hangella.

Tunturisusiperinne velvoittaa.

Toivottavasti moni meistä tunturilatulaisista mielii yhä susien upeaan rääthyyn. Yhtenä ongelmana on itse vaellusten toteuttaminen ja sopivan vaellusporukan kokoon saanti. Erityisen hankalaa tämä on tietenkin vähäjäsenisissä, harmaantuvissa kerhoissa.

Minulta puuttuu talvinen tunturisusivaellus susisuorituksista. Kuin tilauksesta, Kavtsi ilmoitti järjestävänsä Leivonmäen kansallispuistossa 4. - 6. maaliskuuta talvivaelluksen, jossa majoitus olisi teltoissa. Tuonne täytyy päästä, se olisi mitä parhainta harjoittelua tuleviin talvivaelluksiin. Talvitelttailu oli minulle uppo-outoa. Outasuden arvoon vaadittavalla hiihtovaelluksella nukuttiin nössösti kämpissä.

Liityin Facebookin Talvivaellus-ryhmään ja kyselin kokeneilta vaeltajilta vinkkejä varusteista ja hyvistä käytänteistä. Sain paljon erinomaisia neuvoja, erityiskiitos Kolbman Juhanille.

Ahkion sain vuokrattua Kavtsilta, tunneliteltan Partioaitasta. Metsäsukset esiin varastosta ja tarpeeksi villasukkia huopavuorisiin kumisaappaisiin.

Tavarat melontapusseihin ja suksien pohjiin piti muistaa laittaa pitokarvat, jotka kuitenkin jäivät keittiön pöydälle. Onneksi tuleva hiihtomaasto oli suhteellisen tasaista.

Olimme perillä kansallispuiston Selänpohjan parkkialuella kahden maissa perjantaina. Hiihtomatka ensimmäiselle yöpymispaikkaan Lintuniemeen oli pari kilometriä.

Aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta ja ahkio seurasi kiltisti perässä. Lunta oli lähes metri ja teltan aluslumen tamppaamisen jälkeen alkoi majoitteen pystyttäminen.

Ulko- ja sisäteltta oli irroitettu toisistaan, ja taiteilu jäätyvin käsin tämän kettumerkin teltan kanssa otti todella aikaa. Olin hankkinut telttakepeiksi yli metrisiä oransseja aurauskeppejä, jotka tietenkin unohdin pätkiä kotona. Ristolla oli mukanaan rautasahan terä, jolla pieniminen sujui hyvin.

Ruokailun ja iltapuuhien jälkeen alkoi uni kutsua yhdeksän maissa. Pakkanen kiristyi koko ajan.

Kavtsilaisilla oli kaikilla monipolttoainelämmittimet teltoissaan. Minulla ei mitään. Olisi niitäkin kuulemma vuokrattu. Enpä tuota tiennyt, en tullut kysyneeksi.

Odotin kauhun sekavin tuntein hytisyttävän kylmää yötä. Yöllä oli kylmimillään -18 C. Hyvä makuualusta, untuvamakuupussi, silkkilakana ja tarpeeksi vaatetta pelastivat tilanteen. Hyvin sain nukuttua.

Hengitysilmasta sisäteltan kattoon tiivistyvä kasvoille tippuva vesi herätti pari kertaa.

Aurinkolaseja ei muuten kannata jättää tyynynä käytettävän untuvatakin taskuun. Paavolla oli onneksi lainata varapokat.

Kirpeä pakkanen ja huikaiseva auringonpaiste tervehtivät heti aamutuimaan.

Olin keittänyt illalla vettä termospulloihin, mikä joudutti ruuanlaittoa. Aamiainen kuitenkin viivästyi, sillä talvikaasu simahti ja puurovesi piti keittää kiehuvaksi keittokatoksessa perinteisesti puulla.

Seuraavana oli ahkion pakkaaminen. Sain oivia neuvoja siitä, miten telttakaaret irroitetaan vain puoliksi ja teltta rullataan ahkion pohjalle. Sentin paksuinen koko teltan pohjan peittävä solumuovipohja oli ehdottomasti liian paksu.

Muhkea käärö mahtui juuri ahkioon. Puolisenttinen pohja olisi riittänyt aivan hyvin.

Läksimme hiihtämään puoli kymmenen maissa. Edessä oli noin kuuden kilometrin taaperrus Harjujärven yöpymispaikalle

Hiihtosää oli loistava, hanki kantoi, ja matka eteni joutuisasti pitkin jäälakeuksia. Korpit ronkkuivat ja pikkukäpylinnut kipsettivät.

Opiskelimme innolla nisäkkäiden jälkiä. Saukko oli näemmä seurannut joenvartta ja ilvespari edennyt määrätietoisesti järven poikki.

Edessä oli metsätaival ja harjumaasto. Etsiskelimme tureikosta helpointa hiihtoreittiä. Ahkiot karahtivat välillä puihin kiinni ja kupsahtelivat nurin.

Harjut hankaloittivat pitokarvattomien etenemistä. Lipsui ja luisti liian hyvin. Ei auttanut muu kuin laittaa sukset ahkioon ja sauvakävellä mäet ylös ja alas.

Saavuimme leiripaikkaan kahden maissa. Rakennukset ja nuotiorakenteet olivat uusia ja taiten tehtyjä. Seinäkyltissä kerrottiin Metsähallituksen rakennuttaneen ne yhdessä Risen kanssa.

Teltan pystyttäminen sujui jo rutiinilla. Ruuanlaittoa, pientä hiihtelyä lähiympäristössä, tarinointia keittokatoksessa iltapalan äärellä ja unten maille.

Viimeinen retkipäivä. Aurinko helotti pilvettömältä taivaalta, ja pakkasta oli vain kahdeksan astetta. Yöunet olivat olleet pitkät ja makoisat.

Jukka kutsui aamiaisen laittoon lämpimään telttaansa. Olipa luksusta. Puuroa, kiisseliä, voileipiä, kahvia ja keksejä. Kyllä näillä jaksaa.

Päätimme edetä eilistä pitempää, mutta tasaisempaa reittiä. Hiihdimme hissukseen puiston itäosan suoalueiden kautta ja loppumatkan järven jäällä.

Tyyntä, aurinkoista ja hanki kantoi. Pidimme pienen eväs- ja valokuvaustauon lintutornin luona. Vielä lounastauko Joutsniemen nuotiopaikalla ja perillä parkkipaikalla olimme kahden maissa.

Oli upea ja opettavainen hiihtovaellus. Kiitos seurasta ja hyvistä neuvoista mahtaville reissukavereille Juhalle, Paavolle, Ristolle, Sirpalle ja Jukalle.

Jospa ensi keväänä saisi lopultakin tehtyä sen Tunturisusivaelluksenkin.

Jos omalla kerhollanne ei ole vaelluksia, yksi vaihtoehto on mennä rohkeasti mukaan muiden kerhojen järjestämille retkille.

Siellä saa oivia neuvoja, tutustuu muihin tunturilatulaisiin ja nauttii luonnosta.

Ilkka Vatanen
Ovtsi

Lepotauko leppoisan menon välissä.

Yöpyminen Harjujärven jäällä.

Kesällä leirille tai vaeltamaan

Satu Ojala

Leirillä riittää mielekästä puuhaa koko viikoksi.

Kesä tekee Satakunnassakin tuloaan ja me täällä Geatkissa odotamme kovasti, että saamme pitkän tauon jälkeen kummikouluistamme väkeä retkeilemään kanssamme.

Huittislaisen Loiman koulun koko väki saapuu kesäkuun ensimmäisenä päivänä Kriivarin porotilalle. Syksyllä tulevat sitten toisen kummikoulumme, eli Suttilan oppilaat yöretkelle samaan paikkaan. Yritämme sytyttää oppilaisiin Tunturiladun kipinää.

Kesällä meillä on ohjelmassa perheleiri Susikyrössä. Susikyrö on erinomainen paikka pitää kesäleiriä, kun majoitusilaa on sisällä riittävästi ja tannerta piisaa myös telttailijoille.

Laajennettu keittokatos ja sen takana oleva tiskipaikka ovat erinomainen lisäys Susikyrön palveluihin isojakin leirejä ajatellen.

Emme halua kilpailla VaVa-leirin kanssa, vaan järjestämme oman leirin jäsenten toivomuksesta. Samasta perheestä osa lähtee vaeltamaan, osa leireilemään.

Samaan aikaan pidettävä vaellus on nyt Ylläksen maisemissa. Muutaman päivän patikoinnin jälkeen vaeltajat tulevat leirille ja nauttivat Susikyrön saunojen lämmöstä ja pesumahdollisuuksista.

Syksyinen ruskaviikkomme pidetään Ylläksellä. Viikon aikana tehdään päiväretkiä ja jos joku haluaa lähteä vaeltamaan, sekin onnistuu.

Olemme varanneet Ylläkseltä ison mökin, jonne kyllämahtuu hyvin väkeä. Tervetuloa mukaan!

Juhani Lahtinen
Geatkin puheenjohtaja

Sari Rinta-Luopa

Jylhiä tuntureita ja väkeviä rinteitä Kolbman hiihtovaelluksella

Måskojavrin leiri jää taakse. Välillä maailmassa olimme vain me.

Kolbman ryhmä lähti kahdeksan päivän hiihtovaellukselle Kilpisjärveltä sunnuntaina 10.4. kohti Norjan ja Ruotsin tuntureita.

Osallistujia matkaan lähti kahdeksan, joista valitettavasti yksi joutui keskeyttämään vaelluksensa ensimmäisen majoituksen jälkeen terveydellisistä syistä.

1. päivä Kilpisjärvi-Kuohkimajärvi

Myötätuulessa ja pikku pakkasessa lähdimme aamupalan jälkeen hiihtämään Ylinen Kilpisjärven jäätä pitkin kohti Golddaluoktaa ja eteenpäin Kuohkimajärven tuvalle.

Matkalla muutama korppi kehitteli keväistä kolmiodraamaa kalliojyrkänteen reunalla. Majoittumisen ja ruokailun jälkeen kävimme iltahiihdolla Kolmen valtakunnan rajalla ja Mallan luonnonpuistossa. Illalla tuvan pihapiirissä liikkui parvi pulmusia ja aurinko pilkisteli hupussa olevan Barraksen takaa.

2. päivä Kuohkimajärvi-Gappohytta

Illalla Kolmen valtakunnan rajalle oli saapunut koiravaljakkoseurue, jonka johtajaa aamulla haastattelimme heidät ohittaessamme. Noin kymmenen valjakon seurue koostui johtajien lisäksi englantilaisista opiskelijoista ja ryhmä aikoi poistua maastosta perjantaina Signalnesin laaksoon.

Tuuli oli edellisestä päivästä kääntynyt ja vastaisessa kuljimme lähes koko päivän.

Alkumatkan hiihdimme Golddajavrin jäällä ja järven lopussa nousimme Valljihatin satulaan. Aika nousu olikin, siksakkia piti rinnettä edetä. Pyrimme myötäilemään kesäreittiä, mutta ylängöltä löysimme merkatun talvireitin, jota ei kartassa ollut.

Kuljimme risutettua talvireittiä pitkin, kunnes näimme Gappohytan jonkin matkan päässä reitin vasemmalla puolella. Hyvällä hankiselle oli helppo tuvalle päästä, mutta lopussa lähestymissuunta tuli valittua hieman hankalasti ja ahkioita vedettiin ja tönättiin ja nostettiin pystyyn mäessä oikein urakalla.

Kova tuuli ohjasi yöpymään tuvassa, joka olikin erittäin hieno.

3. päivä Gappohytta-Måskojavri

Edellisenä päivänä saamiemme tietojen valossa päivitimme reittisuunnitelmaamme emmekä suunnanneetkaan lumivyöryvaaraisen Isdalenin läpi Rostahytalle vaan lähdimme etenemään vaihtoehtoista reittiä Stor Rostahytalle.

Päivä valkeni edellisiä selkeämpänä ja aurinkokin pilkahteli. Päivän ensimmäinen etappi oli Pältsastugan, joka ohitettiin matkaa jatkaen Juoksavatnjunnin rinteelle ja Måskojavrin läheisille pikku järville, johon jäätiin yöksi.

Matkan varrella lounas aurinkoisella näkymällä Pältsalle ja poromies ajamassa tokkaa olivat mukavia ihastelun aiheita.

4. päivä Måskojavri-Stor Rostahytta

Yksi ryhmäläisistämme jäi valokuvaamaan Måskojavrelle ja Pältsalle ja me muut jatkoimme vielä etelään ja sovimme tapaamisesta myöhemmin Pältsalla. Kuvaajamme löysi leirimme lähettyviltä naalin jäljet lähdettyämme jatkamaan matkaa.

Päivä aukeni erittäin kauniina. Pieni kolea vastatuuli piti hien kurissa. Perillä Mallan pahdan alla olevalla tuvalla oltiin ajoissa ja teltat olivat nopeasti pystyssä.

Tuvalla asusti norjalainen tupaisäntä, jonka kanssa kommunikointi ei oikein luonnistunut, kun yhteistä kieltä ei ollut. Vettä saatiin avoinna olevasta joesta. Illalla tuvalle saapui aikaisemmin tapaamamme koiravaljakkoseurue. Koirat olivat kuitenkin hyvin rauhallisia lepohetkenään ja saimme nukuttua makoisasti läsnäolostaan huolimatta.

Stor-Rostahytalta löytyi joesta avointa vettä, ”kaivo”. Veden nostaminen olikin oma taiteen lajinsa.

5. päivä LEPOPÄIVÄ Stor Rostahytta-Daertastua-Stor Rostahytta

Tuuli oli taas voimistunut, alkumatkasta se puhalsi takaamme ja tunturinharjanteen ylitettyämme se kääntyi vastaamme.

Noin kilometrin päässä leiristämme kuljimme poikki ahman jälkien, se oli aamulla ohittanut leirimme. Daertastua oli todella hieno uudehko tupa, upeat panoraamaikkunat laaksoon. Paluumatka samaa reittiä ja tuulet nyt suotuisamman suuntaiset.

6. päivä Stor Rostahytta-Pältsa

Oli taas vastatuuli, yllätys. Matka kuitenkin joutui nopsasti isoistakin ylämäistä huolimatta. Alamäkiäkin toki tuli ja yhdestä jopa laitettiin ahkioita liukuun alas ja mentiin itse perässä rinteen jyrkkyydestä johtuen.

Pältsalla ystävällinen tupaemäntä opasti ja kertoi omasta työstään sekä haaveestaan kulkea Vita Bandet-reitti tulevana kesänä. Myös sopimamme tapaaminen ryhmäläisemme kanssa toteutui.

Isoksi yllätykseksemme tupaemäntä oli lämmittänyt saunan, olipa kiva käydä välipesulla. Tuvassa yöpyi yhteensä noin 20 hlöä, joista suurin osa oli suomalaisia. Pältsan koivikossa käkätti riekko manaten aiheuttamaamme häiriötä.

Pältsan tupa vastaanotti meidät ystävällisesti ja saimme onnekkaasti viimeiset petipaikat. Tupa oli hyvin huollettu ja sauna yllätti iloisesti.

7. päivä Pältsa-Kuohkimajärvi

Pältsalta lähdettiin heti tiukkaan ylämäkeen Duoibalin ylängölle. Mäessä tapasimme joitakin kiirunoita ja kaksi joutsenta lensi tunturia hipoen editsemme.

Nousukarvat olivat kullan arvoiset ylämäkien seuratessa toisiaan. Pältsalla yöpynyt viiden koiravaljakon ryhmä ohitti meidät ylängöllä ja tuli jälleen vastaan laskiessamme kohti Kolmen valtakunnan rajaa.

Lasku oli jyrkkä ja puurajan saavuttaessamme jopa hankala. Varis naureskeli puunlatvassa toimillemme. Loppumatka majalle oli helppo ja teltat pystytettiin tuulen navakoituessa.

8. päivä Kuohkimajärvi-Kilpisjärvi

Viimeinen päivä käynnistyi plusasteissa ja lumi oli muuttunut hieman rakeiseksi ja upottavaksi. Tuuli kuitenkin tuli takaa, joten pientä helpotusta saatiin siltä loppumatkalle.

Ahman kauniit tassun jäljet kulkivat reittimme poikki Rostojavrin jäällä.

Perillä Kilpisjärven Matkailukeskuksen saunan löylyt olivat makoisat ja viihtyisä illallinen maittoi kaikille.

Oli hienoa kokoontua vielä kerran yhteen ja juhlistaa upeasti onnistunutta vaellustamme.

Sari Rinta-Luopa

Kumpelaisten kuntotesti Pallaksen

Reissun alku oli aurinkoinen Keimiöjärvellä.

Ei arvannut hiihtovaelluksen reitin suunnittelija kuvitella kartan äärellä ollessaan, millaisia laskuja ja nousuja Kumpen neljän hengen porukka joutui Jerikseltä alkaneella reissullaan kokemaan. Vaellus tapahtui Kumpen perinteisellä hiihtoviikolla 27.3. - 1.4.22 Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa.

Ahkion vetäminen tapahtui suurimmaksi osaksi valmilla latu-urilla toisen vaelluspäivän umpihankiosuutta lukuunottamatta – hanki kantoi silloinkin myös metsäosuuksilla, joten taival taittui ahkionkin kanssa luontevasti.

Sunnuntain, ensimmäisen reissupäivän reitti kulki Keimiöjärven kautta Mustakeron autiotuvalle, parin vuoden takaisella ruskavaelluksella tutuksi tulleelle kämpälle. Sen lämmössä vietetyn yön jälkeen oli vuorossa reissun ensimmäinen lasku Mustakeron jyrkkää rinnettä alas Lompolonvuomalle.

Porviniemen seitakivi.

Laskua ja rinteen jyrkkyyttä tuumaillessa ei löytynyt muita, loivempia vaihtoehtoja matkan jatkamiseen, joten eipä muuta kuin laskuhommiin: Se tapahtui ahkio edellä vetoaisoista kiinni pidellen paikoin 45 asteen kulmassa olevilta töyräiltä toiselle. Pari tuntia tuohon muutaman sadan metrin laskuun meiltä meni ennenkuin taival tasoittui Aittalahden autiotuvalle mennessä.

Pallasjärven eteläpäässä oleva viihtyisä tupa viehätti meitä niin, että kartan äärellä pidetyn tuumaustuokion tuloksena päätimme viettää sen suojissa toisenkin yön.

Yhdessä päätimme myös lyhentää reittiämme suunnitellun Rihmakurun ja Nammalakurun kautta Palkaskurua myöten Pallakselle meneväksi. Näin saadun välipäivän aikana hiihtelimme Pallaslompolon jonossa oleville saarille. Luontokeskuksessa arveltiin kesäaikana päästävän kahlaamalla siirtymään saarelta toiselle.

Reipas tuuli, joka puhalsi lähes jokaisena hiihtopäivänä vastaisesti, oli pyyhkinyt lumet saarten pinnoilta kokonaan pois. Päivän toisen hiihtelyn teimme Hietalahden naapurikämpälle, joka oli yhtä viihtyisä kuin yöpaikkamme.

Molemmille kämpille oli rakennettu hienot uudet huussit; meille jokaiselle taisi olla oma vessa.

Pallasjärven maisema olisi tarjonnut hienon miljöön revontulinäytöksille, joita luonto ei meille kuitenkaan tarjonnut. Järven pinta oli suurimmalta osaltaan avoimena jääkenttänä jossa eteneminen seuraavana päivänä oli jonkinmoista taiteilua pystyssä pysymisen osalta.

Hyvin kuitenkin selvisimme tuosta kuuden kilometrin taipaleesta ihailemaan järven pohjoispään niemessä olevaa Porviniemen seitaa; 1.5 metrin korkuista uhrikiveä, jonka päällä olevalle hirvensarvelle oli ”uhrattu” kasa kolikoita.

Järven ylityksen jälkeen oli pian vuorossa retkemme toinen ”kuntokoe”, kilometrin pituinen nousu Palkaskurun latu-uraa myöten Pallastunturin tuttuihin maisemiin.

Tällä osuudella paras etenemistapa oli sauvakävely ahkion kanssa; oli jotenkin helpompaa kuin Mustakeron rinteen lasku. Joka tapauksessa Pallashotellin kahvit maistuivat hyvälle.

Yön vietimme Pallaskodan vähän vetoisessa kodassa, joka ei tarjonnut niin hyviä yö-

Reissu on tehty, hyvä me!

Tunturikerho Kumpe hiihtoviikolla

Matkavastaavan tuumailuja.

Tämä oli näillä näkymin viimeinen hiihtoviikko tällä toteutuksella eli bussilla kohteeseen, päiväretket ohjattuna Kumpen omin voimin, vaellus kirsikkana kakun päällä ja nukkuminen lokoisati lakanoiden välissä sekä hyödyntäen majoittajan ruokapalveluja tai omaehtoinen ruoan valmistus majoitustiloissa.

Kumpe on monta vuotta tehnyt tällä konseptilla kevät- ja syysretken viikoksi Lapin tuntureille ja moneen eri kohteeseen niin länsi- kuin itälapissa.

Bussin olemme vuokranneet ja kuljettajana oma talkookuski.

Tänä vuonna oli ensi kertaa käytössä oli tilausbussi ja ensi vuonna Kumpen porukka siirtyy käyttämään matkatoimiston palveluja ja matkavastaavan rooli on ainoastaan kerätä toivomuksia matkatoimistolle retkikohteesta ja toimia koordinaattorina matkatoimistoon päin.

Eli Kumpen oma Matkatoimisto-Matti lopettaa ja annetaan ammattilaisten hoitaa jatkotyö. Samalla ojennetaan yhteistyön käsi matkailuyrittäjälle.

Kumppaniksi on valittu tänä vuonna Samimatkat Oy, juukalainen alueellinen toimija. Tavoitteena on kerätä kokemuksia yhteistyön toimivuudesta tänä vuonna ja jatkaa myös tulevana vuosina, mikäli puolin ja toisin ollaan tyytyväisiä yhteistyöhön.

Ensi vuoden hiihtoviikko Kumpen osalta siirtyy Itä-Suomen Latualueen yhteistoteutukseen. Bussit vievät viikko 12 länsilapin tunturikohteisiin ja viikko 13 itälapin tunturikohteisiin. Kohteet ja hinnat tulevat myyntiin keväällä aikana Samimatkojen toimesta. Siitäpä valitsemaan porukkaa ja kohdetta.

Kun jotain muutetaan, myös jotain ehkä menetetään. Hyväksi koettu Kumpen ohjattu päivätretkitoiminta jää paikallisen majoittajan tai alueellisen palveluntuottajan toteutettavaksi.

Info-illavietot ohjattuna päättyvät, mutta jos porukasta löytyy halua, mikäpä estää järjestämästä omaehtoista iltahuvia.

Matkavastaavan kaveriksi olet tervetullut ladulle edelleen, jos olen huudeilla, mutta vastuu turvallisuudesta ja muusta on jokaisella itsellä.

Hiihtoviikosta: Kylmä pohjoinen puhalsi koko viikon ja aurinko lämmitti ja kostut-

laskuissa ja nousuissa

Onski Voutilainen

Sauvakävelyä ahkion kera Palkaskurussa.

unia kuin edelliset yöpaikat; yöllä mittari näytti kolmea pakkasastetta.

Pallakselta matkamme jatkui Mäntyrovan autiotuvalle jossa vietimme viimeisen autiotupayömme. **Simpuran Ritva** oli meistä ainut, joka viritti mukana kulkeneen telttansa yöpaikakseen.

Ennen illan tuloa nautimme vielä hiihtelystä kantavilla hangilla kämpän lähimaastossa. Huomasimme, että kettukin oli harrastanut liikkumista samoilla saloilla, uskaltautuipa vielä tutkailemaan ahkoittemme sisältöjä kämpän vierustalla.

Perjantain, viimeisen retkipäivän, osuus Mäntyrovalta Jerikselle sujui aurinkoisessa säässä jo jonkinmoisella rutiinilla; perillä tehtyjen mittausten mukaan olimme sujutelleet kuuden päivän aikana vähän vajaat 70 kilometriä.

Kaikilla oli tyytyväinen olo kaikin puolin hyvin ja haavereitta sujuneesta vaelluksesta.

Vielä vinkiksi pari reissulla hyvin toiminutta juttua: Kusipullo (miesmäisesti ilmaistuna) säästää kamppäkaverit yölliseltä heräämiseltä kämpän oven narinaan.

Knorrin pasta snack pot – välipala ”terästettynä” parilla pieneksi viipaloidulla nakeilla ja ennen retkeä minigrippiin pakattuina, säilyy hyvin talviretkellä.

Aamulla kolme desiä kiehuvaa vettä ruokatermokseen annoksen päälle ja niin lämmin lounasruoka valmistuu ahkion kyydissä.

Lämpimänä pysymistä auttaa umpisolumuovista (retkipatjasta) tehty kotelo ruokatermokselle. Laitoin myös kotona valmiiksi kaikki voileivät (näkkäriä), säilyivät hyvin syötävinä ja sopivastikostuneina – ilman rouskutusääniä.

Onski Voutilainen,
reissun suunnittelija

Pallaksen kainalossa

ti lumen pinnan, jonka tuuli jäädytti. Laskut, pienetkin olivat haastavia ja monet kivat alamäet jouduimme kävelemään turvallisuussyistä.

Harmi.

Bussia käytettiin onnistuneesti siten, että vietiin porukka pohjoiseen majapaikasta, tässä tapauksessa Pallaksen suuntaan ja sujuteltiin myötätulleen Jerikselle.

Veli Koljosta kävimme kättelemässä, ihastelimme upeata hirsilinnaa ja seinillä olevia maalauksia ja kuuntelimme Velin musisointia ja varsinkin hienoa pianokappaletta Muonionjoki.

Taisipa eräs daamimme jo kysellä, voisiko hän tulla kylään seuraavan kerran matkalaukun kanssa!

Pallaksen Luontokeskuksessa kävimme kuulemassa ja katselemassa esitystä ”Asunto metsässä”.

Samoin tutustuimme Hotelli Pallaksen yhteydessä olevaan Pöllönäyttelyyn. Vähemmän tunnettu, mutta käykäähän vilkaisemassa hotellin vanhan- ja uuden osan välisessä tilassa, vitriineissä olevia pöllöhahmoja, joita monet ovat luovuttaneet kiitokseksi Pallasen Pöllöt hiihdonopettajille. Toki olisi hyvä saada lupa hotellin receptionista visiitille. Me ainakin olimme tervetulleita.

Särkijärven ”tarjaakin” kävimme tavoittelemassa ja kahvittelimme laturetken päätteeksi kahviossa, ennenkuin bussi haki meidät mökkimme lämpöön.

Keimiöniemen Olli, Tunturiporo Oy omistaja oli siirtynyt tuonilmaisiin. Osanottomme omaisten suruun. Puoliso jatkaa myymälä-kahvion toimintaa ja moni taisi ostaa kakvikupposen ohella poroa tai riekkoa, jota sitäkin oli saatavissa.

Jeriksen avanto ja Arktinen kylpylä oli matkalaisten käytössä. Hyvät oli löylyt.

Kiitos Harrinivan henkilökunta hyvästä palvelusta ja ennenkaikkea joustavuudesta saapumissähläyksen selvittämisessä.

Korona vieraili keskuudessamme ja asettui kahdeksan henkilön limakalvoille riesaksi. Kaikki tartunnan saaneet kuitenkin selvisivät lievillä oireilla.

Ja niin, ohjattua hiihtelyä kertyi viikon aikana noin 75 kilometriä. Kävelyä Jerisjärven jäällä kymmeniä kilometrejä. Tutustumista pilkkeihin, joilla kuulemma sai kalaa. Pilkit eivät olleet kuitenkaan myynnissä.

Matkavastaava-Matti kiittää mukavista vuosista ja yhteisistä retkimuistoista.

Tästä on hyvä jatkaa.

Ikäsuden mietteitä

Tapasin Vanhan Vaeltajan tunturissa. Sukeutui välillemmekeskustelu - tai oikeastaan hän tarinoi ja minä kuuntelin. Hänen kokoiltaisen - osin yöhönkin jatkuneen - jutustelunsa aiheena oli erämaan muuttuminen, aidon tunnelman häviäminen korkeintaan jossakin kiveliön kätkössä harmaana kyyhöttävän kämpän tanhuvilta enää tavoiteltavaksi.

Ehkä näin onkin. Totta on, että kairaan kulkee yhä enemmän ja enemmän väkeä, joka on meluisaa ja jonka jälkiä reunustavat karamellipaperit, appelsiinin kuoret, tyhjentyneet säilykepurkit ym. Toista se oli ennen – kuten Vanha Vaeltaja sanoi – jolloin suorastaan pikkutarkasti noudatettiin kulkijan käskyjä, erämaan kaikkia – kirjoittamattomiakin lakeja.

Tarinoinnin välillä taukoillessa vaivuin minäkin muistoihin, joissa nuorena kuljin raskas rinkka hartioita hiertäen kairaan. Silloin näin tunturit uusina, ihmeellisinä, ja kaukaisuudessa sinertävän kairan salaperäisesti kutsuvana Eldoradona. Silloin luikersi kapea polku joen varsia siellä, missä nyt leveä valtaraitti johtaa luksuskämpältä toiselle. Olihan se tunnelma silloin toisenlainen.

Harmaa, maisemaan sopeutuva kämppäkin oli harkiten pystytetty kauniille paikalleen, viihdyttävästi solisevan tunturipuron äärelle. Silloin tuntuivat etäisyydetkin toisenlaisilta. Tien varresta kun läksit, oli jo muutaman hetken kuljettuasi erämaa ottanut sinut suojaansa. Nyt tönnäät vielä illan suussa kämppään, jonka ovi käy yhtenään ja kämpän siljo kiehuu puheensorinaa ja naurunremakkaa. Saattaapa sisältä löytyä sinua palveleva kioskikin.

Ehkä näin on hyvä, ehkä kuuluukin nykypäivään. Ehkä tämä hiukan katkerakin ”muistelus” onkin vain iän mukanaan tuomaa pessimismiä. Pessimismiä, josta kumpuaa esiin huoli erämaiden kohtalosta. Lakisääteisesti on jo luotu hyvä pohja, johon nojaten erämaiden tulevaisuus näyttää turvatulta. Nyt on vain meistä itsestämme kiinni, miten kehitys tästä eteenpäin jatkuu.

Pystymmekö ”valistuneina” toimimaan vanhojen kulkijan käskyjen hengen ja kirjaimenkin mukaan, vai roskaantuuko kaira, lisääntyykö tangoa tunturissa soivat toosat autiotupien iltapuhteita saastuttamassa jne.

Tavoitammeko järjestäytyneenä eräretkeilyjärjestönä riittävän kattavasti kairaan kulkevat uudet retkeilijäpolvet voidaksemme levittää oikeaa, kokemuksen mukanaan tuomaa tietoa ja taitoa kairassa kulkemisesta. Tunturisuden -tunturilatulaisen esimerkillinen käytös on jo eteenpäin vievä asia.

IKÄSUSI

Julkaistu Tunturilatu-lehden numerossa yksi vuonna 1992.

Yhdyssiteenä järjestön ja

Tästä alkoi Tunturilatu-lehden taival.

Tunturilatu-lehtiä 1900-luvulta.

Tämä lehti on 175. Tunturilatu-lehti, joita on vuodesta 1962 lähtien julkaistu. Lehti haluttiin muodostaa yhdyssiteeksi ympäri Suomea olleen jäsenistön välillä.

Lehden perustamisvuonna jäseniä oli 450, nyt lehteä postitetaan useammassa eri muodossa, painosmäärä on 3 000 kappaletta.

Lehtiä lähtee kimppuina kerhoille, yksittäisiä kappaleita eri yhteistyötahoille ja niille henkilöille, jotka haluavat vain tämän lehden, ei yhteispostituksessa Ladun ja Polun kanssa. Perhejäsenille postitetaan vain yksi lehti.

Lehteä on tehty alkuvaiheessa hieman rauhallisemmassa tahdissa kuin nykyään. 1960-luvulla ilmestyi 14 numeroa yhden tai kahden numeron vuositahtia.

Lehti ilmestyi alkuun A4-kokoisen paksumpikantisena versiona, mutta jo 1967 lehden ulkomuodoksi vakiintui nykyinen sanomalehtikoko eli tabloid.

Vuonna 1968 lehtiä ilmestyi jopa neljä numeroa. 1970-luvulla tahtina oli kaksi numeroa vuodessa, mutta poikkeuksen teki vuosi 1978, jolloin ilmestyi vain yksi numero. 1980-luvulla lehtiä ilmestyi kaikkiaan 20.

1990-luvulla tahti tiivistyi, sillä vuosina 1990–1997 tunturilatulaiset saivat postia kolme kertaa vuodessa.

Vuodesta 1998 lähtien lehtiä on tehty neljä vuodessa. Sama tahti jatkuu edelleen, ja yhtenä pontimena on verotuskäytäntö. Järjestölehdistä ei peritä arvonlisäveroa, kun lehti ilmestyy vähintään neljä kertaa vuodessa.

20 vuotta sitten lehdenteon konkarit, **Antero Tarvainen, Kyösti Lamminjoki, Anja Pere** sekä silloin vetovastuussa ollut puheenjohtaja **Raimo Pahkala** ja toimitussihteeri **Satu Ojala** kokoontuivat pohtimaan lehden eri vaiheita ja tulevaisuutta.
Tässä heidän pohdintaansa:

–Niin Tunturilatu-lehdessä kuin kämppien hoitamisessa on Tunturiladussa ollut aina sama periaate. Kun otit jonkun homman hoitaaksesi, vastasit siitä omalla tavallasi, kertoo Antero Tarvainen, jonka harteilla lehtitaakka oli 1970-luvulla.

Tunturilatu-lehdessä on noudatettu linjaa, että lehden päätoimittajana on Tunturiladun puheenjohtaja, mutta toimitussihteerin pesti vaihtui kulloinkin asiasta kiinnostuneelle.

Anja Pere oli toimitussihteerinä 1970-luvun lopulla.

– Vuonna 1978 ensimmäinen numero jäi ilmestymättä ja sen toisen numeron tekeminen lankesi minulle. Lehti saatiin valmiiksi ja se jaettiin jäsenistölle susiaisissa.

–Tunturilatu-lehti on alusta saakka ollut tärkein yhdyside jäsenistön keskuudessa. Alkuaikoina jäsenistöstä puolet olivat helsinkiläisiä. Kerhot vetivät yhteen isojen alueiden porukkaa, joten viesti kulki parhaiten koko jäsenistölle lehden kautta.

–Lehden kautta on saatu näkyvyyttä myös Tunturiladun ulkopuolelle. Sisäänpäin lämpiävyys hävisi tätä kautta, toteaa Kyösti Lamminjoki, 1990-luvun päätoimittaja.

Kösän mukaan Anteron

Kokemuksia lasten eräretkikurssilta

Ville on kolmannen polven tunturilatulainen. Isä oli pikkupoikana vaarin kanssa rakentamassa Susikyröä. Ville oli ollut jo aikaisemmin parina kesänä erämaan laitamilla ja talvella Rukalla. Hänen palattuaan eräretkikurssilta utelin kokemuksia. Seuraavassa haastattelun anti.

”Miksi kiinnostuit eräretkikurssista”?

”Olin ollut ennenkin Lapissa, mutta minua ei oltu opetettu selviämään erämaassa. Siellä saisi olla paljon ulkoilmassa ja oppisi vähän kaikkea”.

”Oliko kurssi vaikea vai helppo”?

”Kurssi oli minulle helppo, koska osasin käyttää jo kompassia ja olin tottunut Lapin maastoon.” (Eräretkeilyn opas oli luettu, mutta ei tentitty).

”Mitä uusia kasveja opit tuntemaan”?

”Opin tunnistamaan valkoisen kurjenkanervan, sielikön, tähtirikon, sinisen yökönlehden ja lapinvuokon.”

”Minkälaisia harjoituksia teillä oli maastossa”?

”Harjoittelimme kompassinkäyttöä, kartanlukua, maastossa liikkumista, leiriytymistä, ruuanvalmistusta ja jokien (puron) ylittämistä”.

”Mikä oli mukavaa”?

”Mukavaa oli hyvä seura ja hyvät järjestelyt. Epämukavaa olivat hyttyset ja mäkäräiset. Sekä se, ettei ollut aikaa kalastaa, vaikka sitä olisin niin mielelläni tehnyt”.

KIITOKSIA KURSSIN JÄRJESTÄJILLE, sanoo mummikin. Poika oli tosi innostunut palatessaan Lapista.

Eila Wäänänen

Julkaistu Tunturilatu-lehden ykkösnumerossa vuonna 1992.

Villen piirros vanhalta piekanan pesältä, johon hän on kuvitellut asukkaan.

jäsenistön välillä jo 60 vuotta

aloittama palsta, Puheenjohtajan tähdenvälit tarjosi kätevän tavan ottaa lyhyesti kantaa asioihin, jotka sitä kaipasivat. Palsta on säilyttänyt muotonsa ja siinä puheenjohtaja välittää kerhoille ja toimijoille myös kiitoksia, kun kiitoksen paikka on.

–Tunturilatuaatetta on pidetty yllä lehden välityksellä vaikkakin tilanne on kovasti muuttunut runsaan viiden vuosikymmenen aikana.

–Tunturiladussa elettiin alkuvuosina pioneerikautta, sillä lähdimme koskemattomaan kairaan, toteaa Antero.

–Ne olivat niitä todellisia extreme-reissuja, tähdentää Kösä.

Aatteen mukaan arktista elämää kunnioitettiin ja kairassa toimittiin niin, että leiri paikalle ei jäänyt muuta kuin nuotion pohja. Lapin lakeihin kuuluivat ehdottoman auttamisen laki ja vahvimman oikeus. Eli jälkimmäinen tarkoitti sitä, että me etelän ihmiset menimme Lappiin alkuperäiskansan vieraiksi ja käyttäydymme edelleenkin sen mukaisesti.

–Tänä päivänä toiminta on erilaista, mutta sama henki on edelleen sovellettavissa nykyaikaan. Tunturilatuhenki taistelee edelleenkin voimakkaana kaiken muun rinnalla. Toimintamme on monipuolistunut ja nuoria on tullut mukaan. Nykyihmisille toimintamme pitää olla erilaista, mutta eräretkeily on edelleenkin terve tapa rentoutua omasta arjesta. Se on henkisesti todella tärkeää. Lapista kun katselee, saa perspektiiviä moniin asioihin ja asiat kutistuvat pienempään mittakaavaan, toteavat Kösä ja nykyinen päätoimittaja Raimo Pahkala.

Antero Tarvaisen mukaan merkkinä vahvasta yhteishengestä on myös se, että kun Tunturiladun kämppiä ryhdyttiin hankkimaan ja tarvittiin rahaa, sitä saatiin, kun lehdessä pyydettiin. Ja kun talkoita järjestetään, aina löytyi talkooväkeä, vielä tänäkin päivänä.

He kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että lehdelle riittää haasteita myös tulevaisuudessa.

–Tiedottaminen on edelleen se tärkein tehtävä, mutta me haluamme ylläpitää ympäristöä suojelevaa ja säästävää retkeilyä, jotta lapsenlapsenlapsillakin on mahdollisuus hakea elämyksiä tunturiretkeilyn parista.

–Ympäristön säästämistä pitää tuoda korostetusti esille, jotta omistajatahot eivät ryhdy kiristämään liikkumisen oikeuksia.

–Tärkeintä on rakentaa tulevaisuutta ennemminkin omalla toiminnalla kuin ärhäkällä tekstillä lehden sivuilla, he totesivat.

Tänä päivänä maailma on muuttunut, ja meidän pitää pysyä tässä kehityksessä mukana.

Viimeisimpään 20-vuotiskauteen mahtuu tiedottamisen saralla se, että Tunturilatu näkyy niin sosiaalisessa mediassa kuin verkossakin. Meillä on Facebookissa sivut, Instagram otetaan pian haltuun ja verkkosivut on uudistettu viimeksi pari vuotta sitten. Verkkosivuilta löytyy lehtiarkistosta lehdet ensimmäisestä lähtien. Erilaiset juhlajulkaisut ovat erikseen tietoja meistä -sivujen alla.

Tiedottamisen tärkeyttä on syytä korostaa edelleen. Toiset haluavat lukea paperilehteä, toiset selaavat mieluummin lehteä verkkosivuilta.

Verkkosivuja kerhot käyttävät omana tiedotuskanavanaan ja tänä päivänä tietoa pitää saada eteenpäin reaaliajassa.

Lehden ilmestymistahti ei vastaa reaaliaikaiseen tiedotukseen, mutta sen sivuilla kerrotaan kuitenkin tulevista tapahtumista ja reissukokemuksista, joista on hyvä tarkistaa tietoja myöhemminkin. Painetun lehden tulevaisuudesta ei ole Tunturiladun hallituksessa keskusteltu, joten ainakin toistaiseksi lehti saapuu jäsenille neljä kertaa vuodessa.

Tätä lehteä varten on pyydetty Tunturiladun konkareita **Ritva ”Ritvis” Loimiota** Ovtsista, **Paul Pakarista** ja **Paavo Kramsua** Logista kirjoittamaan omasta Tunturilatu-taipaleestaan. Nuorempaa näkemystä edustavat Njallan **Elina Rantapää** ja **Heidi Nousiainen** sekä Geatkin **Kari Kankaanpää,** jotka kaikki toimivat omissa kerhoissaan aktiivisesti.

Tommi Avikainen on tarkkaillut retkivarusteiden kehitystä ja nykytilannetta.

Satu Ojala, toimitussihteeri

Lehdentekijöitä vuosien varrelta. Raimo Pahkala, Kyösti Lamminjoki, Satu Ojala, Antero Tarvainen ja Anja Pere.

PUHEENJOHTAJALTA

Tunturilatu-yhteisön keskeiset tehtävät vuonna 2013

Ensi vuoden toimintasuunnitelman kärkeen syyskokous määritti Tunturiladun keskeiset tehtävät vuonna 2013. Muutama sana niistä.

Susikyrön huoltorakennuksen loppuun saattaminen.

Tästä ei liene epäselvyyttä. Hanke on tunturilatulaisittain iso ja merkityksellinen ja vie Susikyrön kokonaan uudelle palvelutasolle. Tehdystä työstä kiitos Kallion Pekalle, Kramsun Paavolle, koko kämppätoimikunnalle ja toki kaikille talkoolaisille. Ja kiitos myös kaikille niille, jotka ovat posaansa raottaneet tukilahjoituksen muodossa.

Kutsun edelleen kaikkia mukaan myös tähän taloudelliseen talkooseen. Niin kuin kaikki rakennushankkeet, niin tämäkin tulee loppukustannuksiltaan olemaan hieman alkuperäislaskelmia korkeampi mutta syyskokous ei nähnyt tässä ongelmaa. Päinvastoin käski poikkeamaan pankissa.

Tunturisusiaatteen ja –maailman terävöittäminen ja virkistäminen.

Esimakua susiverkostotyön merkityksestä saimme Siikarannan susiaisissa, jossa vihittävää väkeä oli musta metsä sakonaan. Kiitos Vainion Penalle, susiverkostolle ja –valiokunnalle tehdystä työstä. Uskon, että tulevana vuonna susimäärä kasvaa tästäkin. Kannustan susien tekijöitä paneutumaan susisäännöstön aatesisällön ja rakenteen tulkintaan.

Saamelaisaatteen nostaminen yhdeksi Tunturiladun tukijalaksi.

Eräällä tavalla ”näpeissämme” olevat saamelaiset ovat Euroopan Unionin ainoa alkuperäiskansa ja siksi omanlaisessaan erityisasemassa. Tiedon levittäminen tästä vähemmistökansasta, kulttuuriin tutustuttaminen ja ihmisten kanssa tutuksi tuleminen. Siinä tehtävää Tunturiladulle. Kiitos menneestä tehdystä työstä Kukkosen Pirjolle ja koko saamelaistoimikunnalle ja menestystä ensi vuodelle. Tekemänne selvitys kertoi selkeästi, että kiinnostusta saamelaisuuteen kerhoissa on. Se tulee eri tavoin saada eläväksi.

Umpihankihiihtotapahtumien sisällyttäminen kerhojen ohjelmiin.

Tunturiladulla oli viime keväänä kunnia vastaanottaa Suomen Ladulta ”Vuoden Maastohiihdättäjä”-arvonimi- ja kiertopalkinto. Antaa perinteen laukata hyväksi nähdyissä merkeissä mutta käyttäkäämme – hyvät tunturikerhot – tilaisuus hyväksemme.

Järjestäkää vuosittain Umpihankihiihtotapahtuma kotinurkkienne väelle. Ehkä ensin tuntumaa hakien kerhon omissa puitteissa ja sitten myös kerhon ulkopuolisille.

Tämä antaa Tunturilatu-yhteisölle yhden myönteisen ja omaan imagoon sopivan keihäänkärkiprofiilin ja on yksinkertaisimmillaan sitä, että joku kerhon olemassa olevista umpitalven hiihtoretkistä nimetään Umpihankihiihdoksi.

Osallistuminen erämessuille.

Vuosien juoksussa yksi ja toinen kerho ovat omilla maillansa esiintyneet erilaisissa isoissakin yleisötapahtumissa. Viime kesänä Tunturiladun-nimissä oltiin Riihimäen Erämessuilla ja kaikki sieltä tulijat peukuttivat. ”Tämä on sitä mitä meidän pitää tehdä”. Tehdään siis, projektit nousevat pystyyn. Tarkkailkaa kaikki ympäristönne mahdollisuuksia tulevia vuosia – miksei jo ensi vuottakin ja muitakin kuin erämessuja –varten.

Tunturiladun LapinTuntijaroolin korostaminen retkeilyn ja ulkoilun olosuhdetyössä.

Olemme tuttuja Lapin ja Lapin paikkojen ja retkeilyolosuhteiden kanssa. Olemme LapinTuntijoita, joilla – niin uskon – on tässä katsannossa paljon annettavaa myös muille.

Suomen Latu panostaa olosuhdetyöhön eli haluaa vaikuttaa oman tonttinsa kehitykseen ja palvelukykyyn maanlaajuisesti. Ollaan siinä jutussa mukana ja annetaan oma Lappi-tietämyksemme käyttöön perustamalla LapinTuntijat-verkosto. Se rakentuu monista kerhoissa olevista ihmisistä ja vuosien aikana kertyneestä tieto- ja kokemusvarannostaan. Palaamme asiaan mutta miettikää asiaa jo etukäteen jotta osaatte antaa oikeat nimet kun niitä kysytään.

Timo Tulosmaa

PS. Älkääkä myöskään tietenkään unohtako Suden Sydäntä: Retkeilyä, vaellusta, ulkoilua.

Julkaistu Tunturilatu-lehden numerossa 4 vuonna 2012

Juniori, seniori, vanhus

Oho, olisittepa nähneet sen ryhmän, joka kokoontui Luutasuon paikoitusalueella. Kyllä he olivat niin reippaan näköisiä, että nuoremmat olisivat saaneet hävetä.

Matti kertoi meille turvallisuusohjeista. ”Isot tavarat” Markun peräkärryyn ja päiväreput selkään. Matti sanoi, että suunta on tuo. Sataa tihuutti, mutta ei haitaksi asti. Hengittää on helpompaa sadesäällä. Paljon happea ilmassa.

Ensimmäinen yöpymispaikka oli Palolammen leirialueella. Majoitteet valmiiksi. Iloinen nuotiotuli, lämmitti ja kuivatti. Palovartijaa ei tarvinnut pelätä tulevaksi. Makkarat maistui ja samoin Matin keittämä Kahvi. Sadekin lopetti tihuuttamisen. Yöllä pieni sade tuuditti mukavasti uneen.

Aamu valkeni aurinkoisena ja kahvintuoksu herätti mukavasti uuteen päivään. Teltat olivat märät. mutta mitä siitä. Kyllä ne joskus kuivuu. Välipalaa ja juotavaa reppuun. Matti lupasi vaihtelevaa maastoa. Muistin Poronpolkua kulkeneena, että ajoittain on ”hengenahdistusmäkiä” ja olihan niitä.

Välillä meni jalat maitohapoille, mutta hapenottokyky parani. Välillä pidettiin taukoja, että hengitys pääsi tasaantumaan. Hauskaa oli!

Palvelu oli ensiluokkaista. Matti ohjasi, että emme eksyneet etsimään niitä kadonneita poroja. Markku piti huolen, että nuotiotuli paloi meidän tullessa taukoaamaan.

Pikkanen lammen rannalla oli toisen yön nuotiopaikka. Matti oli neuvotellut saunomismahdollisuuden omistajan kanssa. Urheat kävivät kokeilemassa veden lämpivyyttä.

Seniorit tauolla.

Sunnuntaina odotti yllätys. Pääsimme ylittämään Puneliaan inkkarikanootilla Marskin majan kohdalta.

Lopetus oli samassa paikassa kuin aloitus josta siirryimme autoilla Etelä-Lopen Erän metsästysmajalle. Raija siellä odotti. Ihana ruuan tuoksu !! Hyvä, että ehdin takin riisua. Lohikeitto oli makoisaa. Minäkin kasvissyöjä söin keittoa.

Miehet hakivat saunan lämpiämistä odotellessa Matin kanootin. Sauna on ollut aina parasta hoitoa rasitukseen. Ensin rakennettiin sauna, sitten talo.

Oli taas yksi vaellus suoritettu. Saimme nauttia hyvästä seurasta ympäristöopista ja luonnosta. Hyvä, että näitä seniorivaelluksia järjestetään. Meitä on paljon joiden pitkät vaellukset eivät enää onnistu.

Tuo kauhistus, vanhuus ja kaikki rempat ym.

Kiitos, Matti, Markku, Antero, Hannu, Urpo, Malla, Kaija, Iia, Raija.

Rohkeutta elämään! Elämä on liian kallista sivustakatsomalla tuhlattavaksi.

Airi

Julkaistu Tunturilatu-lehden numerossa 4 vuonna 2012

Tunturiladun tuoreet jäsenet lisää näkyvyyttä ja sosiaalisen

Tunturiladun tulevaisuus mietityttää myös nuoria

Tunturiladussa ollaan huolissaan jäsenistön ikääntymisestä. Kuka pyörittää toimintaa tulevaisuudessa, mitä toiminnalta edellytetään ja miten nuorta polvea saataisiin houkuteltua mukaan? Njallasta **Elina Rantapää** ja **Heidi Nousiainen** sekä Geatkista **Kari Kankaanpää** vastailivat heille esitettyihin kysymyksiin.

1. Milloin olet liittynyt Tunturilatuun?
2. Mikä houkutteli sinut mukaan?
3. Oletko osallistunut Tunturiladun järjestämiin tilaisuuksiin?
4. Miten usein seuraat lehteä ja järjestön Facebook-sivuja?
5. Kuinka usein liikut Lapissa?
6. Ovatko Tunturiladun kämpät sinulle tuttuja?
7. Onko sinulla kämppäavain? Jos, niin milloin olet sen hankkinut? Jos ei, aiotko hankkia?
8. Millaisena sinä näet Tunturiladun järjestönä?
9. Entä sen tulevaisuuden?
10. Mitä pitää tehdä, jotta toiminta jatkuisi vielä vuosikymmeniä eteenpäin?
11. Entä millainen on mielestäsi tämän Tunturilatu-lehden tulevaisuus?

Elina Rantapää on innokas retkeilijä ja luonnossa liikkuja. Ja mikäs hänen on retkeillessä Lapin upeissa maisemissa, kun lähimmät tunturit näkyvät olohuoneen ikkunasta. Hän on aktiivisesti mukana Tunturikerho Njallan toiminnassa ja on Njallan hallituksen jäsen. Hän osallistuu innokkaasti myös kerhonsa järjestämille retkille.

Elina Rantapään mielestä kehittämismahdollisuuksia on paljon

1. Syksyllä 2019.

2. Mahdollisuus päästä yhteisille retkille ja oppia retkeilyyn liittyviä asioita.

3. Kyllä, viime syksynä osallistuin toimihenkilökoulutukseen Tampereella sekä syyskokoukseen Vuontispirtillä.

Tunturikerho Njallassa toimin hallituksen jäsenenä sekä some-vastaavana eli tuon kerhoa esille instagrammissa ja facebookissa. Lisäksi päivitän myös Njallan nettisivuja.

Olen myös aktiivisesti mukana Njallan järjestämillä retkillä.

4. Lehti tulee luettua kun se postilaatikkoon tipahtaa ja facessa tulee myös katsottua sivuja.

5. Päivittäin. Mikä onni onkaan asua täällä, kun olohuoneen ikkunasta avautuvat upeat tunturimaisemat.

6. Eivät kovin hyvin.

Jonkin verran olen kuitenkin lukenut netin kautta niistä.

7. Ei ole. Ehkä tulevaisuudessa hankin.

8. Monipuolisena. Nettisivujen kautta löytyy kattavasti tietoa.

Njallan hallituksen jäsenenä olen oivaltanut myös sen, että kaikki mitä kerho järjestää on tarkoitettu jokaiselle jäsenelle, ja kaikilla jäsenillä on mahdollista ehdottaa erilaisia tapahtumia ja retkiä sekä myöskin järjestää niitä.

9. Mahdollisuuksia on paljon kunhan niitä osattaisiin tuoda esille kaikkien nähtäväksi.

10. Enemmän pitäisi panostaa sosiaaliseen mediaan.

Lisäksi tulisi selvittää mikä, erityisesti nuoria retkeilyssä ja ulkona liikkumisessa kiinnostaa ja minkälaisille retkille tai tapahtumiin he haluaisivat osallistua.

11. En osaa sanoa.

odottavat toiminnaltamme median haltuunottoa

Heidi Nousiainen asuu Kittilässä, Pallas-Yllästunturin kansallispuiston naapurissa, joten oivat retkeilymaastot löytyvät todella läheltä.

Heidi Nousiainen toivoo toimintaan "näkyviä jäseniä"

1. Muutamia vuosia sitten.

2. Mukaan minut houkutteli **Raiski Palosaari,** tunturisusi, joka toimi silloin vielä Kittilässä Lapin Luontoelämys Oy:n omistajana.

Raiskin matkassa kävin retkillä ja Raiski houkutteli mukaan, innostuin toiminnasta. Olen osallistunut vapaaehtoisena muun muassa Tunturiladun vuosikokouksen toteutukseen kahtena vuotena Raiskin apuna.

Kun Raiski jäi eläkkeelle, toimi Njallan sihteerinä ja hän houkutteli minut minukaan hallitukseen ja nykyisin toimin sihteerinä.

3. Olen osallistunut Tunturikerho Njalla ry järjestämiin retkiin.

4. Kyllä tulee seurattua.

5. Asun Kittilässä, Ylläs-Pallas Kansallispuiston vieressä Sirkan kylässä, Levitunturin vieressä. Päiväretket ja vaellukset ovat suuntautuneet pääsääntöisesti tälle alueelle viikoittain kesät ja talvet.

6. Viime kokouksen aikana pääsin tutustumaan Vuontispirtin naapurissa sijaitseviin kämppiin.

7. Minulla ei ole kämppäavainta vielä, aikomuksena on hankkia, jotta voisi tehdä lähinnä yön yli retkiä kansallispuiston alueella viikonloppuisin ja vapaa päivinä.

Avainsysteemi oli jokseenkin "sekava" ennen kuin se avattiin kunnolla minulle. Hyvä systeemi, tosin varmaan koodilukot olisivat varmasti myös hyvä homma kiinteiden avainten lisäksi.

8. Laajana organisaationa.

9. Pitäisi saada aktiiviseksi niin sanottuja näkyviä jäseniä.

10. En osaa tähän ottaa kantaa.

11. Painettu lehti on kiva, tämän päivän nuoriso ja minun ikäpolvi on tottuneet lukemaan kaiken internetistä eli nettiversio myös kiva.

Kari Kankaanpää toivoo profiilin nuorennusta Tunturiladussa

1. Tarkkaa vuotta en nyt jaksa muistaa, mutta muistelisin sen olleen 2000-luvun taitteessa kun retkeily vahvasti kiinnosti 15-vuotiaana muiden harrastusten lomassa.

2. Tunturilatu tuli tutuksi kummisedän kautta, hänen ollessa aktiivinen Geatkin toiminnassa ja perustamisessa.

3. Muutamat Susiaiset ja kevätpäivät on koettu, mutta muutoin en ole osallistunut. Toki paikallisesti tunturikerhomme tapahtumiin Satakunnassa.

4. Printtilehteä tulee selailtua/luettua, toki monesti se tulee vilkaistua sähköisesti ennen printin tuloa kotiin. Facebookin sivut myös seurannassa.

5. Vuosittain muutamia kertoja. Riippuu toki vahvasti vuodesta.

6.-7. Susikyrö ja Kiisa tuttuja, Talaksella en ole käynyt. Avaimen hommasin heti kun se oli kohdallani mahdollista.

8. No, hieman eläköityneen tuntuisena. Mahdollisuuksia varmasti voisi ollakin, mutta samanhenkisiä järjestöjä toki paljon.

9. Scoopin täytyisi ehkä jotenkin terävöityä, jotta olemassaolo turvaantuisi jäsenistön kehityksen myötä.

10. Profiilia täytyisi jotenkin nuorentaa, järjestön markkinointimateriaalissa kovin eläkepitoista väkeä. Voisiko Tunturiladun youtube-kanava toimia? Toiminnan täytyisi olla kysynnän mukaan, voisiko matalan kynnyksen lapinvaelluskurssit toimia tai päiväretkeilyä Susikyröstä saada uusia ihmisiä mukaan. Tälläistä tarjontaa täytyisi toki mainostaa oikeilla kanavilla (Youtube, Insta, Face, tms)

11. Toistaiseksi näen lehdellä tulevaisuuden, siitä kuitenkin tulee aina vähintään silmäiltyä myös muiden kerhojen toimintaa sekä tapahtumakalenteria.

Kari Kankaanpää on Tunturikerho Geatkin hallituksen sihteeri ja on ollut teini-ikäisestä lähtien aktiivinen Lapinkävijä. Kämppäavaimen hän hankki heti kun se oli mahdollista.

Elämäni tunturilatulaisena

Tunturilatu-lehti on välittänyt tietoa tunturilatulaisten mielenkiinnon kohteista, tapahtumista, suunnitelmista, retkikohteista ja retkeilyn kehittämisestä sekä tietysti monenmoisista toteutuneista eräretkistä jo 60 vuoden ajan.

Kun Satu Ojala usutti minut muistelemaan omia kokemuksiani tunturilatulaisuudesta, myllertävät ajatukset käynnistyivät laukkaan. Samaan saumaan sattui sopivasti toinenkin ajatuksia sysäävä kokemus, josta kerron kohta. Ensiksi kuitenkin vähän omalle kohdalleni kertynyttä historiaa.

Havahdun että voi hyvänen aika, minäkin olen ollut mukana jo reilut 50 vuotta! Meidän tunturikerhomme Ovtsi aloitti virallisesti toimintansa syksyllä 1976. Silloin maksoin sekä Ovtsin että Tunturiladun ainaisjäsenen maksun. Siihen aikaan se oli vielä mahdollista.

Tunturiladun keskisuomalaista kerhoa olimme kuitenkin perustamassa jo paljon ennen vuotta 1976. Pääsin kokemaan muiden mukana näitä vaiheita. Näinhän se homma alkoi…

Hyvien ystävien mukana liityin Jyväskylän Ladun jäseneksi 60-luvun loppupuolella. Heti alkoi syntyä lämmin ystäväpiiri, jonka keskushahmona oli **Hirvosen Lahja**, reipas lapinretkistä innostunut ja Tunturiladusta kiinnostunut perheenemäntä.

Eipä aikaakaan kun retkeilimme Lapissa aina kun aikaa muulta elämänmenolta järjestyi. Lahja oli kouliutunut retkeilyn vaativiinkin taitoihin tunnetun eräretkeilijä **Tapani Piiroisen** pitkillä vaelluksilla. Nyt muodostimme Lahjan ympärille innokkaan nuorten naisten porukan, joka sai nimekseen Old Ladies' Club. Monen puuhan ohella meillä oli jopa oma vihreä, logolla varustettu klubipaita.

Ja sitten suunta pohjoiseen: Saariselästä aloitimme. Retki retkeltä koko Lappi tuli tavallaan "valloitetuksi". Lahjan kanssa ja hänen opeillaan selvisimme lukuisista seikkailuistamme. Lahja oli erinomainen opastaja, minunkin erätaitojeni lähde.

Eikä siinä kaikki, hänen mukanaan pääsimme osallistumaan Tunturiladun talvi- ja kesäpäiville ja varsinkin susiaisiin. Monet latulaisista olivat jo tunturisusia ja Tunturiladun jäseniä.

Keski-Suomen tunturisudet pitivät omia tapaamisiaan, ja 70-luvun alussa tuli puheeksi paikallisen tunturikerhon perustamisen mahdollisuus. Kavtsi oli juuri perustettu. Mutta me odotimme, että jossain päin perustettaisiin yhdeksäs kerho. Halusimme olla kymmenes kerho, koska tuolloin oli vallalla Jyväskylän slogan: *Kymppi keskellä!*.

Vuonna 1973 pidettiin "perustamiskokous". Kokousväki oli miesvaltainen; mukana oli monia kokeneita latulaisia muun muassa **Aapo Paavilainen**, joka taisi johtaa puhetta. Minusta tehtiin tämän kokouksen sihteeri. Pöytäkirja on Ovtsin arkistossa Valtionarkiston Jyväskylän toimipisteessä. Toiminta kuitenkin lopahti alkuunsa.

Seuraava yritys tehtiin syksyllä 1976. Puuhamiehenä ja kokoonkutsujana toimi keuruulainen **Jouko Järviö**. Hän oli saanut innoituksen asiasta Kiilopäällä pidetyissä susiaisissa. Tässä tunturikerhon perustamiskokouksessa oli paljon väkeä, mutta Lahja ja me muut naiset olimme retkellä Lapissa. Enpä siis ole "perustajajäsen", kuten ei "primus motor" Lahjakaan ollut. Tällä kertaa toiminta käynnistyi hyvin ja kerhostamme tuli Ovtsi. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Jouko Järviö.

Seuraavat vuosikymmenet ovatkin sitten Ovtsin hyvää historiaa. Kerho kasvoi ja kukoisti. Suhteet Tunturilatuun pysyivät vahvoina. Ovtsikin järjesti monenlaisia tunturilatulaisten yhteisiä kokoontumisia ja osallistuimme aika ahkerasti Tunturiladun tapahtumiin, kesäisin pohjoisiin kämppätalkoisiin ja jopa retkiin.

Sellainen ikimuistoinen retki oli Susi-Talaksella kauan sitten, kun **Suuniitun Yrjö** ja **Tarvaisen Antero** järjestivät eräretkenvetäjäkurssin. Osallistujia oli sopivan pieni määrä. Oli paras ruska-aika. Kurssiin kuului vaellusretki ympäröivillä järvillä ja tunturella siellä itärajan tuntumassa.

Lähdimme liikkeelle Kampa-, Kontos- ja Illeppijärvien kautta Ahvenjärvelle. Yövyimme Santapään huipulla tulilla, mikä aiheutti Neuvostoliiton puolelta tähystelylennon. Kuljimme Pahankurun ja Sarmikuusikon kautta Joutsenpesäjärvelle ja kipusimme lännen puolelta ylös Sarmitunturille. Lähtöpäivän kruunasi vielä karhun kohtaaminen Talaskankaan polulla.

Ovtsin paikallista toimintaa oli paljon, muun muassa talviaikaan säännöllisesti kerhoillat eri teemoineen, oli lähiretkiä ja vaelluksia Lapissa ja pitkiä kanoottiretkiä. Olin aktiivisesti mukana, vuosikausia kerhon sihteerinä ja puheenjohtajakaudenkin.

Myös Tunturiladun hallituksen jäsenenä toimin kymmenvuotiskauden 90-luvulta uudelle vuosituhannelle kolmen Tunturiladun puheenjohtajan kaudella, ensin **Lamminjoen Kösän**, sitten **Pahkalan Raimon** ja vielä **Timo Tulosmaankin** kaudella.

Oli tosi kiinnostavaa kokea tunturilatulaisuus siltä kantilta. Minun erityisalueekseni tulivat saamelaissuhteet Tunturiladun saamelaistoimikunnassa. Tunturilatu-lehteen kirjoitin näistä teemoista ja kiersin tunturikerhojen kerhoilloissa kertoilemassa Lapin asioista.

Puuhattiin myös tunturilatulaisille järjestettävää matkaa Saamenmaahan, mutta ajoituksen ja lukuisten liikkuvien osasten yhteen punominen ei oikein onnistunut eikä olisi tehnyt matkasta kannattavaa. Kaiken kaikkiaan tuosta ajasta ja moniin tunturilatulaisiin tutustumisista minulla on lämpimät muistot.

Vielä pitää kertoa, että monista susiaisista, joihin olen osallistunut eri puolilla Suomea, mukava kohokohta oli Susikyrön susaiset, jolloin minusta tehtiin ikäsusi numero 100 (samalla Pahkalan Raimosta tuli ikäsusi nro 101).

Myöhemmistä yhteisistä suuremmista tapahtumista mainittakoon vielä että Ovtsi sai tehtäväkseen Susikyrön VaVa 14.-leirin järjestämisen. Se oli kokemisen arvoista ja iloista puuhaa.

Haristuvan rakentaminen oli monine vaiheineen iso asia Ovtsille. Talkoohenki sai todella ihmeitä aikaan.

Haristupa tuli valmiiksi vuonna 1996. Se on meidän toimintamme pysyvä ja hyvä tukikohta. Viimeksi vietimme siellä maaliskuussa perinteisen talvitapahtumapäivän. Onneksi sattui olemaan oikein sopiva aurinkoinen talvipäivä siellä korkeiden hankien keskellä. Mukana oli 31 hyväntuulista ovtsilaista. Pilkkikisan voitti tällä kertaa **Seppo Pihkasalo**.

Mikä parasta: saamme iloita siitäkin, että eri kerhojen tunturilatulaiset ovat käyneet Haristuvalla vierainamme. Se jatkukoon.

Edellä kerrotusta voinee päätellä että Tunturilatuun kuuluminen on minulle merkityksellistä. Siihen miten merkityksellisyyden oikein muotoilisin, sain hyvää apua alussa lupaamastani toisestakin asiaan liittyvästä kokemuksesta.

Mielipuuhaani on silloin tällöin mennä kirjakauppaan silmäilemään uutuuskirjoja. Alkuvuonna eteeni osui kirja, josta kiinnostuin niin että ostin sen mukaani. Voi miten inspiroiva ja iloa tuottava lukuelämys! Se on **Jenni Räinän** teos *Kulkijat. Naisia metsissä, soilla ja tuntureilla.* Like/Otava 2021.

Pitkään Lappi pysyi etelän miehisten miesten seikkailukenttänä. Muutoksen tuulet alkoivat puhaltaa 1930-luvulla, kun **Kaarina Kari** ystävineen avasi mahdollisuuden naisten retkille pohjoisiin erämaihin.

Jenni Räinä aloittaa kertomisen Kaarina Karin retkistä ja jatkaa "Itäkairan prinsessan" **Sirkka Ikosen** kanssa tekemällään suoretkellä.

Minun piti kaivaa esille ja lukea uudestaan Kaarina Karin *Haltin valloitus.* (1978). Se tuotti lämpimän tuulahduksen omista muistoista Kilpisjärven suunnalla vaeltamisesta. Sirkka Ikosen kirjoituksiin autiotupien vieraskirjoissa olen tutustunut Tahvontuvalla, Vieriharjun ja Manto-ojan kämpillä, mutta en ole häntä siellä kohdannut.

Kohtalon kuljetuksessa olen kuitenkin saanut ystävystyä hänen tyttärensä **Leena Valkeapään** kanssa.

Sirkka on kuuden lapsen äiti, kuten Lahjakin oli. Teoksessaan Jenni Räinä pohtii ystäviensä kanssa tekemillään retkillä syvällisesti luontosuhdetta, maailmanjärjestystä ja nykyistä ekokriisiä. Hän kulkee luonnossa eri-ikäisten ja erilaisten naisten kanssa keskustellen ja havainnoiden ympäristöä.

Tämä on itsellenikin niin omakohtaisesti tuttua ja koettua. Kirjailija vain osaa sanallistaa paljon paremmin tutut kokemukset. Upeat, tavanomaisesta poikkeavat valokuvat rikastuttavat lukukokemusta. Suosittelen luettavaksi. Tässä on paljon sellaista tietoa, joka on tullut eläväksi meidän pitkillä eräväelluksilla Lapissa. Naisnäkökulma retkeilyyn on varteenotettava.

Ovtsin retkillä on monesti ollut paljonkin osanottajia, mutta varmasti parhaat retket ovat kuitenkin olleet omat "kolmen naisen retket", ensin Lahjan ja myöhemmin uusien ystävien kanssa.

Tavaksi muotoitui että meitä oli yleensä kolme naista liikkeellä. Retken suunta oli selvä, mutta yksityiskohdat vapaat ja väljät, muokattavat olosuhteiden mukaan.

Toisin ovat miesten suun-

60 vuotta retkeilyvarusteita – keveys

Erämaavaelluksen varusteet eivät ole muuttuneet 1960-luvulta niin paljon kuin äkkiseltään luulisi. Luonto määrittää edelleen, mitä vaelluksella tarvitaan. Materiaalit ovat tietysti kehittyneet hurjasti, mutta kaikkea vanhaa ei kuitenkaan ole tarvinnut heittää romukoppaan – tai arvostus on palannut uuden kokeilemisen jälkeen.

Minä aloitin retkeilyn 1990-luvulla, tarkasteltavan ajanjakson puolivälissä. Silloin oli jo paljon valmista, mitä ei ole sen jälkeen tarvinnut isommin muuttaa. Valikoimaa ja valinnanvaraa on vain tullut roppakaupalla lisää.

Kevyitä ja kestäviä telttoja, silikoniripstopkankailla ja eloksoiduilla alumiinikaarilla, löytyi kahdelta valmistajalta, nyt varmaan kahdeltakymmeneltä.

Kevyttä, kevyttä, kevyttä, vaativat asiakkaat, ja valmistajat vastasivat huutoon.

Putkirinkan rinnalle ja ohi tuli erilaisia anatomic-rinkkoja, jotka valtasivat markkinat. Nykyään järeimmissäkin rinkoissa on sisäinen tukiranka ulkoisen putkikehikon sijaan.

Kaikkien varusteiden keventyessä yleistyi ajatus kevytretkeilystä. Kaikki kamat kevyempään vaihtamalla saadaan kuormasta kilokaupalla painoa pois, jolloin isoa rinkkaakaan ei enää tarvita, kevyt vartalonmyötäinen reppu riittää.

Yksi avainsana on titaani. Itsekin vaihdoin pari vuotta sitten uskollisesti palvelleen pakin samankokoiseen titaanikattilaan, ja ero on kouriintuntuva.

Toisaalta monet vannovat varusteissaan ikuiseen kestävyyteen, ja heille teräs on materiaaleista paras, varsinkin kun rosterista ei varmasti liukene ruokaan mitään haitallista. Alumiini on tiedostavan kuluttajan inhokkilistalla.

Retkeilyvaatteiden ikonisin materiaali, Fjällrävenin G-1000 –puuvillapolyesterikangas, lanseerattiin vuonna 1968, ja vuosikymmenet se oli se ainoa oikea.

1990-luvulla tuli ryminällä Gore-Tex, vanavedessään muut vedenpitävät ja hengittävät kalvot, joita on aina ollut hyviä ja huonoja. Fjällräven piti pintansa ja linjansa, ja tänä päivänä "Fjellun" vaatteet ovat arvostettuja – ja kalliita.

Retkeilyvarusteet ovat pysyneet pääosin ennallaan. Petrooliketin, kaasuketin, spriiketin. No joo, risukeittimelle olisi varmaan 60-luvulla naurettu.

Vaellusjalkineet ovat kokeneet evoluution. Ennen oli ainoastaan kumisaappaat. Sitten tulivat keskieurooppalaiset vaelluskengät, joita toiset alkoivat pitää ainoina oikeina.

Kumisaapaspuolue on kuitenkin pitänyt pintansa sitkeästi, mutta pienentyen. Yhä harvempi vaeltaa polkujen ulkopuolella, missä kumppari on parhaimmillaan.

Kevytretkeilyn aatteen mukaisesti, turhan järeistä alppikengistä on siirrytty kevyempiin, jopa lenkkareihin. Kansan läpi lyönyt polkujuoksuinnostus näkyy retkeilijänkin jalkinevalinnoissa. Itsekin otan nykyään päiväretkelle mieluummin kevyet maastolenkkarit kuin jäykät vaelluskengät.

Eikä kengän ehkä sittenkään tarvitse olla aina ja joka paikassa vedenpitävä, joskus ilmavat ja nopeasti kuivuvat lenkkarit ovat parempi vaihtoehto kuin vettä hörpänneet, koskaan kuivumattomat goretex-jalkineet.

1990-luku näyttäytyy minulle innovatiivisena aikana, jolloin alttiisti omaksuttiin uutta ajattelua, mutta josta 2000-luvun edetessä on pyristelty eroon.

Jotain kuitenkin tuli jäädäkseen, mullistavimpana keksintönä led-otsalamppu. Ei enää tekosyitä, ledivalosta ei lopu virta! Loppui se pimeässä tuhraaminen. Sittemmin ledeistä alettiin ottaa lumeneita irti, ja modernissa retkeilijän valaisimessa pystyykin säätämään sekä valokeilaa että –tehoa, jota todellakin riittää pimeässä kulkemiseen.

Sitten on tapaus softshell. Muistan edelleen tunteen, kun vuosituhannen vaihteessa sain jalkaani ensimmäiset stretch-housuni. Yhtäkkiä

nittelemat retket. Ne tuppaavat olemaan ”suorituksia”.

Kuvaavaa on Lahjan vastaus kokeneen eräretkeilijämiehen tiedusteluun retkipäivän matkan pituudesta; Lahja: ”Noin kuutisen tuntia.” (Mieleen juolahtaa että *Seitsemän tuntia erämaata,* Valter Keltikankaan teos (1977) on myös hieno, lukemisen arvoinen).

Eteenpäin mennään ja perille päästään, mutta erämaassa on runsaasti ylenpalttista koettavaa, mikä ei siedä kiirettä. Jenni Räinältä lainaan: ”Jos en muuta pyhästä tiedä, tiedän sen, että luonnossa tulee pyhän onnellinen olo.”

Olen totisesti iloinen, että tunturilatulaisena olen päässyt nauttimaan ainutlaatuisista ja ainutkertaisista elämyksistä. Siihen en varmaan kaupunkilaisena virkanaisena olisi päässyt ilman retkikavereita, ilman Ovtsia.

Nyt kun ikää on kertynyt ja alan olla porukoiden vanhin, olen kiitollinen kaikesta kokemastani. Vielä olen saanut olla kohtuullisen terve; olen varma että vaellukset ovat tuoneet terveitä ikävuosia lisää.

Ikävää on kuitenkin, että olen menettänyt monia hyviä ystäviä tuonpuoleisille vaellusmaille. Ja ikäiseni retkiystäväni eivät suostu enää taipumaan telttayöpymisiin ja rinkankantoon.

Vielä en ole raskinut luopua retkivarusteistani. Niin ”lapinhullu” olen yhä, että uskon edelleen pärjääväni eräretkellä, mutta kysymys kuuluu: uskaltavatko nuoremmat ottaa minut mukaan!

Tuumailujen takana
Ritvis Loimio

Kokenut vaeltaja ja Lapinkävijä Ritvis Loimio hänelle rakkaan, Ovtsin Haristuvan portilla. Ritvis on ollut monessa mukana, Ovtsin perustamisen ensimmäisessä yrityksessä ja sitten aktiivisena ovtsilaisena, kun toiminta lähti täysillä käyntiin. Tunturiladun hallituksessa Ritvis on ollut kymmenen vuotta.

ja kestävyys ovat nyt arvossaan

pääsi kyykkyyn ja ylös ilman, että housut kinnaavat tai nilkat paljastuvat!

Tämän kaltaisia, pehmeitä, joustavia ja vettä hylkiviä päällysvaatemateriaaleja alettiin sittemmin kutsua softshelliksi. Vartaloa myötäilevä muoti on viime vuosina tullut retkeilyynkin, ja joustava softshell mahdollistaa sen. Muutenkin vaatemallien istuvuus on parantunut huomattavasti ajoista, jolloin sama anorakki sopi kaikille, eikä kellään ollut hyvin istuvia housuja. Toisaalta, retro on muotia, ja vanha kunnon väljä, pään yli puettava anorakki on tehnyt paluun.

Samoin luonnonmateriaalien arvostus on jälleen jyrkässä nousussa. Fleece ei ole enää autuaaksi tekevä ihmekangas (kuten 90-luvulla), vaan haitallista mikromuovia. Merinovilla on 2000-luvun autuutta, ja villa ylipäätään kovasti in.

Nahka on eettisesti ongelmallisempaa, mutta esimerkiksi kenkien valmistuksessa parempaa keinomateriaalia ei ole vieläkään keksitty.

Tämän päivän retkeilijä vaatii mukavuutta, tai sitten enää ei siedetä epämukavuutta. Solukumi-makuualusta oli selviö vuosikymmenet, niin sanottu itsetäyttyvä telttapatja tuli siihen rinnalle, ja lopulta vallankumouksen teki untuvatäytteinen ”prinsessapatja”.

Yksi luonnossa liikkumista mullistanut keksintö on vielä mainitsematta. 1990-luvulla sekin alkoi yleistyä. Nykyään se löytyy jokaisen taskusta, vaikkei metsään menisikään, saati erämaahan. GPS-satelliittipaikannin!

60-luvulla alkoi jo olla topografisia karttoja erämaistakin. Vieläkään ei mikään laite korvaa karttaa täysin. Pienikokoinen, karttanäytöllä varustettu käsi-GPS toi tarkkaan sijainnin määrittämiseen ja kohteen löytämiseen aivan uuden helppouden. Ja nyt, onhan se näppärää, kun älypuhelin kertoo missä mennään. Puhelimesta loppuu akku, mutta sitä varten mukana on varavirtalähde (josta ammennetaan lisää virtaa myös siihen otsalamppuun).

Ja kännykkähän on samalla myös kamera! Enää ei tarvitse laskea, montako kuvaa filmille vielä mahtuu.

Lopuksi on hyvä muistaa tositarina ajalta, kun kameraa varten piti olla erillinen valotusmittari. Ukselmapäällä, sumutuulessa kompassisuuntaa ottaessa, takin taskussa ollut valotusmittari häiritsi neulaa, ja Paratiisikurun sijaan matka veikin Maantiekuruun...

Tommi Avikainen

–Tarvitseeko suomalainen retkeilijä vedenpuhdistinta? Ei välttämättä, mutta siitä on usein hyötyä, kirjoitti Tommi Avikainen Tärppejä ja turhakkeita-palstalla 2019. Palstalla on kerrottu useista retkeilyvarusteiden kehitysaskeleista.

"Retkeilyn suosion kasvaessa Tunturiladullakin on hyvät mahdollisuudet saada uusia aktiivisia jäseniä mukaan"

Login Paul Pakarinen on ollut Tunturiladun varapuheenjohtaja. Hän toimii omassa kerhossaan edelleen aktivisesti.

Paul Pakarinen Pöyrisjärven erämaassa.

Milloin ja miksi liityit?

Kävin ensimmäisen kerran Lapissa alle parikymppisenä luokkakavereiden kanssa, ja seuraavan kerran vasta 21 vuotta myöhemmin. Silloin kävin parina vuonna Ylläksellä pääsiäisen aikoihin, minne yksi työkaveri järjesti bussimatkoja, ja sillä toisella Ylläksen visiitillä kuulin Tunturikerho Logista.

Liityin porukkaan 1988, ja heti innostuin Login lapinretkistä, joita tehtiin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Miten olet tässä järjestössä toiminut?

Pääsiassa olen toiminut Login puitteissa. Olen ollut suunnittelemassa, ja vetämässä lukuisia Lapin vaelluksia, ja myös järjestelemässä muutamia ulkomaan matkoja.

Usein olen ollut Login johtokunnassa, ja nyt olen sen sihteeri. Login vuosijulkaisua, Login Tarinoita, olen ollut myös tekemässä 90-luvulta lähtien, ja nyt olen noin 15 vuotta ollut lehden toimitussihteeri.

Tunturiladussa en ole ollut niin aktiivinen. Joitakin vuosia olen ollut mukana tiedotus- ja koulutustoimikunnassa ja neljä vuotta johtokunnassa, missä pari vuotta varapuheenjohtajana. En asettunut enää vuonna 2017 ehdolle jatkamaan johtokunnassa, koska täytin samana päivänä kun valinnat syyskokouksessa tehtiin, 70 vuotta. Ne olivat ikimuistoiset synttärit kun 90 tunturilatulaista lauloi onnittelulaulua. Nuoremmille pitää antaa tilaa.

Mitä Tunturilatu on sinulle antanut?

Se on antanut paljon elämyksiä ja onnellisia hetkiä kun on saanut isommissa tai pienemmissä porukoissa, yhdessä hyvien kavereiden kanssa, vaeltaa Lapin luonnossa ja joskus vähän kauempanakin.

Nyt kun retket ovat lyhentyneet, niin on hienoa muistella ja todeta, että moneen paikkaan sitä on aikanaan ehtinyt ja monia hienoja asioita kokenut.

Myös kaikki muu yhdessä tekeminen on ollut antoisaa, kuten muun muassa toimitsijan tehtävät Tunturiladun järjestämissä Erävaelluksen SM-kisoissa ja kesä- ja talvipäivien ja susiaisten järjestelyt yhdessä muitten logilaisten kanssa.

Ja tietysti ne monet talkootunnit, mitä on tehty Login metsäkämpän Koirasaaren hyväksi.

Millaisena näet järjestön tulevaisuuden?

Tunturilatu on profiloitunut retkeilyyn Lapissa, ja nyt kun kotimaan matkailu ja kansallispuistojen suosiokin on lisääntynyt, niin Tunturiladulla on hyvät mahdollisuudet saada mukaan uusia aktiivisia jäseniä.

Se vaatii vain lähinnä kerhoilta sellaisia vetäjiä, jotka opastavat uusia aloittelevia retkeilijöitä lähtemään mukaan. Kun saadaan uusia jäseniä, niin myös Tunturiladun hyvin hoidetut kiinteistöt saavat lisää käyttäjiä, ja toivottavasti myös talkoolaisia.

Mitä Tunturilatu-lehti sinulle merkitsee?

Vaikka nykyisin tieto saavuttaa jäsenistön helposti ja nopeasti netin kautta, niin lehti on sellainen jo instituutioksi muodostunut tietolähde, että se ikään kuin kuuluu asiaan.

Paitsi että se on yhdistyksen virallinen tiedotuskanava, niin ne mukavat retkitarinat, mitä jäsenistöltä sinne saadaan, ovat aina hauskoja lukea.

Millaisena näet sekä järjestön että lehden tulevaisuuden?

Vaikka paljon puhutaan, että nykyisin ihmiset haluavat vapaa-ajallaan nauttia palveluista, kuten esimerkiksi Lapin matkailukeskusten tarjoamista, niin jos retkeilyn suosio on kerran kasvussa, niin varmaan myös niitä retkeilijöitä riittää, mitkä haluavat juuri sitä, mitä Tunturiladussa on tarjolla, eli erämaan rauhaa, ja hetkellistä irtautumista valmiiksi rakennetusta maailmasta.

Kun on viikon kulkenut erämaassa, joskus hankalissakin olosuhteissa pussiruokaa nauttien, niin sen jälkeen on taas hienoa päästä henkisesti virkistyneenä takaisin normaaliin elämään.

Jos lehden kustantaminen rupeaa olemaan yhdistykselle liian kallista, niin voisi ehkä ajatella, että ilmestymiskertoja vähennetään, mutta sivulukua lisätään jotta monia mukavia juttuja edelleen voisi lueskella.

Voihan se niinkin olla, että ne ihmiset jotka eivät enää lue sanomalehtiäkään paperisena, eivät arvosta muutakaan painettua tekstiä.

Kannattaa varmaan heille tarjota sitä vaihtoehtoa, että lukevat näköislehden verkkosivuilta ja heille ei enää lehteä lähetetä. Painosmäärä pienenee ja rahaa säästyy.

Mitä pitäisi tehdä, jotta toimintaa olisi vielä vuosikymmeniksi eteenpäin?

On helppo sanoa mitä pitäisi tehdä, eli pitää hankkia nuoria aktiivisia jäseniä, mutta miten se tehdään.

Kerhoihin pitäisi saada muutamia sellaisia nuorempia, jotka houkuttelevat ystäviään mukaan. Kun siten saadaan pää auki, niin siitä toiminta kyllä jatkuu.

On selvää, että jos kerhojen aktiivit ovat elämänsä ehtoopuolella, niin on harvinaista, että nuoremmat haluavat sellaiseen joukkoon liittyä.

Löytyykö ratkaisu sosiaalisesta mediasta? Kun joku suosittu blogin pitäjä (satoja seuraajia vaikka), saadaan innostumaan Tunturiladun toiminnasta, niin räjähtääkö jäsenmäärä siitä?

Tai kuka nykyinen tunturilatulainen ryhtyisi nyt blogaamaan ja keräämään itselleen seuraajia ja yhdistykselle uusia jäseniä?

Paavo "Pate" 45 vuodelta

Login Paavo Kramsu on pitkän linjan puurtaja niin Tunturiladussa kuin omassa kerhossaankin.

–Kun vuonna 1976 liityin Tunturilatuun ja Tunturikerho Logeen (nykyiseen Logiin)1978, toimin rivijäsenenä ahkerasti ja Tunturisudeksi 1334 minut vihittiin 1980. Ikäsudeksi 78 minut vihittiin vuonna 1995 ja Kunniasudeksi 7 vuonna 2016. Lisäksi toimintani ansiosta olen saanut Suomen Ladun kultaisen ansiomitalin 2008 ja Opetusministeriön ansioristin 2014.

Tunturikerho Login johtokunnassa olen ollut vuosina 1981, 1986 – 1987, 1995 – 1996 ja 1999 – 2000. Tunturikerho Login puheenjohtajana olin 2003 – 2019.

Tunturiladun johtokunnassa olin 2001 – 2014, josta Tunturiladun nuorisotoimikunnassa 2001 – 2006, sen jälkeen 2007 pääsin Kämppätoimikuntaan ja edelleen olen pyrkinyt olemaan sen toiminnassa mukana.

–Muistiin on jäänyt Tunturiladusta sen tärkeimmän omaisuuden eli kolme tukikohtaa Lapissa, niiden hankintaan ja yläpitoon liittyviä asioita. Tässä ”hommassa” olen saanut tutustua tunturilatulaisiin ja niin sanottuun ”Tunturilatu-henkeen”.

Kun sain tiedon Susi-Kiisan tontin ostosta 1980 lähdin suunnittelemaan talvivaellusta sille tontille ja viikon vaelluksella kävimme ihailemassa Kiisan koivikkoa.

Kämppätoimikuntaa veti silloin **Pekka Huttunen** joka suunnitteli, että tontille rakennetaan ensin turvekammi (nykyinen Pekan kammi). Pekalla oli hyvät suhteet Suomen Latuun ja niinpä keväällä palaneen Kiilopään alumiinipeltikaton peltejä tuotiin Kiisalle kammin vesieristeeksi.

1981 alkoi kammin talkoorakentaminen, runko ja puurakenteet tehtiin oman tontin koivuista. Siellä oli paljon naisia kuorimassa kevätkesäisiä koivuja, turpeet kannettiin ”purilailla” oman tontin suoalueelta.

1982 hankittiin kelohirret kämppää varten. Myös näihin talkoisiin pääsin mukaan ja Pekka antoi minulle Tunturiladun vanhan ”huskun” ja ohjeisti sahaustyön. Ja sitä työtä tein koko ajan kunnes kurkihirsi saatiin paikalleen. Laskeskelin että varaussahausta kertyi noin 900 metriä.

–Kun minulla oli vielä muutama lomapäivä jäljellä, Pekka ehdotti saunan paikan pohjatyön kaivamista ja siitä tulikin haastava yhden ison kiven kanssa, noin puolitoista kuutiota, kun sitä piti upottaa noin 30 senttiä.

Ja seuraavana vuonna kun saunan tekotalkoitten ajankohta selvisi, minulla oli vain viikko lomaa. Koska loma-aika oli ”kortilla”, päätin tehdä matkan Turusta Kiisalle ja takaisin Turkuun lentokoneella ja taksilla.

–Työ eteni hyvin, mutta kun minun loma loppui ja oli lähdettävä ”duuniin” oli hirsiseinät ikkunoiden ylä-osan tasalla. 2007 olin myös keittokatoksen rakennustalkoissa mukana ja se valmistui kahdessa viikossa.

Susi-Talaksen kämppä on rakennettu 1975 , sauna 1976 ja keittokatos 1986. Minä olin talkoissa kun rakennettiin saunan jatkeeksi puuliiteri ja varasto.

Yksi isohko työ oli, kun tein Metsähallituksen kanssa sopimuksen Sarmin rinteeltä polttopuun ja pitkospuiden hankinnasta. Kävin ostamassa Ivalosta kunnon moottorisahan ja sahasin tuulenkaadoista noin 20 kuutiota polttopuita ja pystystä pitkospuut noin 40 metriä.

Sitten sain **Ari Paadarin** kanssa sovittua puiden ajamisen ja samalla ostin Arilta noin 30 kuutiota polttopuita jotka hän ajoi seuraavana talvena Talakselle.

2009 Kaadoimme **Pekka Kallion** haapoja, sahasimme kenttäsahalla niistä lautoja, veimme Talakselle ja niistä rakensimme nykyisen puuceen. Eväskammi on viimeinen rakennus Talaksen pihapiirissä.

Susikyrön Vanha kämppä, joka on rakennettu vuonna 1965, on tehty vanhasta metsäkämpästä, jonka laverille mahtuu 10+4 patjaa ja kämpässä on nykyisin sähkövalo.

Rantaan rakennettiin savusauna 1964 joka paloi 1968, sauna korjattiin jatkuvalämmitteiseksi ja 1992 sauna rakennettiin nykyiseen muotoonsa.

Susi-Oskari ja Koira-Oskari rakennettiin vuonna 1989, joissa kummassakin on viisi paikkaa ja sähkövalo. Tämän rakennusvaiheessa olin taas sahahommissa.

Varasto + puuliiteri tehtiin 1989, jossa säilytetään muun muassa nykyisin neljä 11 kilon nestekaasupulloa.

Aihkin ja saunan rakennusvuosi on 1971, mutta sauna siirrettiin omalle tontille ja kunnostettiin 2003. Aihki on täyssähköistetty. Keittokatos on rakennettu 1972, mutta sitä on myöhemmin laajennettu noin puolella ja sen taakse on tehty tiskauspaikka 2018.

Pekan-Oskari, huoltorakennus vihittiin käyttöön 2013 syksyllä, siinä on tupa,

Kramsulla on Tunturilatu-kokemusta ja hän jatkaa toimintaa edelleen

Paavo Kramsun tapaa Tunturiladun kämpillä aina puuhastelemassa, mutta talvella hän ehtii lähteä nauttimaan myös hiihtolenkeistä.

Paavo Kramsun ensi-kosketus Tunrurilatu-maailmaan

Siilinjärveltä kolme ”eräveikkoa” Paavo, Risto ja Väinö kävivät ensimmäisen kerran Susikyrössä 22.4.1978.
Vaelluksella 23.4.-28.4. oli pituutta 189 kilometriä.
Susikyrö oli lomanviettäjiä täynnä ovensuuta myöten, joten eräveikot majoittivat saunaan.
Vaellusreitti:
1. Pieni Kuolajärvi (Hotelli Kuolajärvi) 25 kilometriä
2. Korsatupa 27 kilometriä
3. Kalmankaltion kämppä 28 kilometriä
4. Stallojärven tupa 21 kilometriä
5. Näkkälän välitupa (Kummituskämppä) 30 kilometriä
6. Rautuojan vanha tupa 33 kilometriä
7. Outakan huipun kautta Hannukuruun josta tunturijonon länsipuolta Montellin kautta Susikyröön. 25 kilometriä
Vaelluksen jälkeen eräveikot saunoivat, nukkuivat saunan eteissä ja aamulla jatkoivat matkaa Siilinjärvelle.
–Tämä ensitapaaminen tunturilatulaisiin herätti kiinnostuksen paikkaan ja ihmisiin. Ja niinpä kun muutin Turkuun 1978 elokuussa ja siellä Heikinmarkkinoilla tapasin Tunturikerho Logen väkeä myyntipisteessä, keskustelun tuloksena päätin liittyä Tunturilatuun ja siitä lähtien olen saanut nauttia toiminnasta sanoo Paavo Kramsu.

sauna, kolme vessaa ja parvi, jossa viisi makuupaikkaa. Siinä on kunnallinen vesi ja jätevesi ja tästä johtuen märkätilat ovat sähkölattialämmitteiset, koko rakennus on sähköistetty.

Olen ”etänä ”/puhelimella huoltanut sähkön käytön seurantaa yli yhdeksän vuotta. Tämä rakennus on koko Susikyrön alueella majoittujien käytössä. Rakennuksen hankkeeseen olen osallistunut perustuksesta vesikattoon. Pihan kaivo on nykyisin varustettu Nira-pumpulla. Kaivo on noin kahdeksan metriä syvä, mutta viime vuosina on vesi loppunut ajoittain. Kerran olen ollut syventämässä yhden renkaan verran. Ja nyt on taas työlistalla kaivon syventäminen.

Alueella on puucee, jossa neljä paikkaa. Tätä voi käyttää ympäri vuoden, kun huolehtii että alusastiat vaihdetaan kompostoitumaan.

Nämä Tunturiladun tukikohdat ovat hyvässä kunnossa ja edulliset käyttää jäsenille, niin pitkään kuin talkootyön osuus pysyy hyvänä. Polttopuuhuolto on yksi suurimmista talkootöistä. Susikyrössä on 15 tulisijaa, joissa puita poltetaan noin 20 kuutiota vuodessa, Susi-Kiisalla on 5 tulisijaa ja puita poltetaan noin 6–8 kuutiota vuodessa, Susi-Talaksella on kuusi tulisijaa ja puita kuluu noin 7–9 kuutiota vuodessa.

Polttopuiden hankintaa olen tehnyt 2008 alkaen ja niiden kuljetus Susi-Talakselle ja Susi-Kiisalle on työläintä. Paikallista kuljetusapua on käytettävä hyväksi. Viime aikoina hankinnan kilpailuttaminen on muuttunut, koska kuljetuskustannukset ovat myös nousseet.

Toivottavasti talkoohenkisiä jäseniä löytyy tähän arvokkaaseen työhön.

Turussa 24.4.2022

Paavo Kramsu

KÄMPPÄTOIMIKUNNAN KUULUMISIA

Kevätkauden haasteina lumikuormat kämpillä

Tämä kevätkausi oli taas haasteellinen kattojen lumikuormalle ja sen pudottamiselle.

Kiitos vuosikymmeniä kämppiä käyttäneille, jotka ovat omatoimisesti tai vähän houkutellen käyneet lapioimassa/kolailemassa lumia alas katoilta. Nyt lopputalvesta sitä oli Susikyrön katoilla toista metriä, paikoin enemmänkin. Suuret kiitokset heille ja tuleville pudottajille.

Susikyrössä ongelmia on aiheuttanut kaivo, josta vettä on tullut niukasti koko talven ja loppunut keväällä kokonaan. Toivotaan, että sulavat lumet nostavat pohjaveden korkeutta ainakin Lapin maassa.

Toinenkin ongelma on tullut esille, koskien lähinnä Aihkin käyttäjiä. Aihkin puuceen kuivikekäymälän kapasiteetti on todettu liian pieneksi, joka on myös ongelma Susikyrön ekologialle jälkikompostoinnin myötä.

Ajatuksemme kämppätoimikunnassa oli, että Aihkin nurkalle saataisiin puucee yöllisiä käyntejä varten. Tässä epäonnistuimme toteutuksessa ja ohjeistuksessa.

On kylläkin totta, että houkutus käydä lähellä olevassa puuceessa muulloinkin on suuri. Tälle on tehtävä jotakin kesän aikana.

Lehden ilmestyessä ovat kämppätakoot alkamassa. Talkootöinä ovat kaikkien kämppien suursiivous ja kämpillä tehdään normaalit huoltotoimenpiteet.

Teemme myös uudistustöitä niin rakennuksille kuin alueiden varustusten suhteen unohtamatta polttopuita, tässä muutamia luetellen. Niistä seuraavassa lehdessä lisää.

Vuoden 2017 Tunturilatu lehdessä Kämppäisäntä **Pekka Kallio** kirjoitti seuraavaa, joka alkaa on edelleenkin ajankohtaista:

”Lapin maassa on edelleen paljon jo aikaisemmilta ajoilta erilaisten yhdistysten ja yhteisöjen kiinteistöjä, joita on pidetty hyvässä kunnossa talkootyöperiaatteella. Näin menetellen kaikki huolto- ja kunnossapitotyöt on saatu hoidettua hyvin (esim. Tunturilatu ry).

Nyt ajat ovat muuttuneet ja muuttumassa, ei ole enää niin kuin ennen. Ihmisillä on nykyaikana kaikenlaista muutakin puuhaa ja harrastuksia lisääntyneellä vapaa-ajallaan, eikä olla enää mukana yhdistyksien talkootyöviikoilla, niin kuin entisinä aikoina on oltu, vaikka se onkin hienoa yhdessä oloa.

Meillä Tunturiladussakin on ehkä vähän näin käymässä ja tämä on kyllä ymmärrettävää, koska väki on ikääntyneempää, eikä jaksa enää sillä lailla lähteä mukaan esimerkiksi talkootöihin ja nuorempiakin on nykyään vähempi. Tässä on kuitenkin vaara, että kiinteistöt vähitellen rapistuvat, jos ei ole porukkaa, joka niitä hoitaisi. Näin ei ole vielä kuitenkaan tilanne Tunturiladussa, mutta lähivuosina saattaa tilanne muuttua.

Otetaan nyt hyvät tunturilatulaiset vakavasti tämä Tunturiladun kämppien hyvässä kunnossa pysyminen, jonka edellytys on vuosittaiset talkootyöviikot.”

Kesän kämppäkierros on Tunturiladun historiassa erityinen, sillä tietääkseni ainakin vuodesta 1984 lähtien kämppätalkoita ahkerasti kiertänyt **Paavo Kramsu** ilmoitti ettei hän pääse tulemaan kesän talkoisiin.

Kiitos Pate! Tiedän että olet sydämestäsi hengessä mukana.

Hyvää kevään ja kesän jatkoa toivottaa kämppätoimikunta!

Kämppäisäntä
Erkki Maununen

Ps. Meihin kämppätoimikuntalaisiin voi aina ottaa yhteyttä kämppiin liittyvissä asioissa.

Satu Ojala

Lumikuormat kämppien katoilla olivat päättyneellä talvikaudella melkoiset. Onneksi tunturilatulaiset kävivät kerhoviikoillaan omatoimisesti taakan kimppuun. Pekan-Oskarin kuormaa maaliskuussa keventämässä Juhani Puputti Geatkista.

Erkki Maununen

Kesän merkit näkyivät Susikyrön rantasaunalla jo pääsiäisen tienoilla.

Tunturiladun susiaisissa Summassaaressa Saarijärvellä oli vihittäviä susia vuonna 2019 useampia. Ovtsin järjestämissä susiaisissa palattiin kivikauden tunnelmiin.

Susivaliokunnan terveiset

Vielä ehtii ennen syksyä tehdä vaikka mitä, mutta tärkeimmät kannattaa hoitaa ensin. Syksyllä pidetään taas Susiaiset Tunturiladun syyskokouksen yhteydessä. Laitahan Outa-, Tunturi- tai Johtajasusien upeaan rääthyyn pääsyyn hakemukseksi tulemaan Susivaliokunnalle.

Tunturiladulla on ollut yhtenä haastavanakin keinona retkeily- ja vaelluskulttuurin lisäämisessä ja ylläpitämisessä Tunturisusiperinne jo vuodesta 1947.

Susiarvon saavuttaminen edellyttää muun muassa susisääntöjen mukaisten vaellusten tekemistä. Susisäännöt löytyvät Tunturiladun nettisivuilta kohdasta Tietoa meistä - Tunturisudeksi.

Sivuilta löytyvät myös eri kerhojen suunnittelemat retket ja vaellukset ja tietoa on myös Tunturilatu –lehden retkimuistiopalstalla.

Vaellukset voi tietysti suunnitella itse, mutta voi myös olla yhteydessä kerhojen retkivastaaviin ja tiedustella mahdollisuutta osallistua eri kerhojen vaelluksille.

Ennen syksyn Susiaisia ehtii ainakin kesävaellukselle ja tekemään anomuksia, jos on jo aikaisemmin kertynyt suoritteita.

Susivaliokunta odottaa hakemuksia ja toivoo myös kaikkia jo susiarvon saaneita kannustamaan muita hakemusten laadintaan ja innostamaan vaellusten tekoon.

Kokonaisuudessaan susisäännöt löytyvät Tunturiladun nettisivuilta tietoa meistä – tunturisudeksi kohdan alta.

Susivaliokunnan jäsenet ja kerhojen susivastaavat vastaavat mielellään kysymyksiin.

Pidetään perinteitä yllä ja hyödynnetään susisääntöjen mahdollistamia erilaisia vaellusmuotoja sekä nautitaan luonnosta.

Susivaliokunnan puolesta
Anja Kylävalli

TUNTURILADUN SYYSPÄIVÄT JA SUSIAISET

30.9.–2.10.2022

KIERIKKIKESKUS JA KIERIKINHOVI,
Pahkalantie 447 A, 91200 Oulu

Ohjelma:

PERJANTAI 30.9.2022

klo 17.00	Saapuminen ja ilmoittautuminen, arpojen myynti
klo 20.00–21.00	Iltapala

LAUANTAI 1.10.2022

klo 08.00	Saapuminen ja ilmoittautuminen jatkuu, arpojen myynti
klo 08.00–09.00	Aamupala
klo 09.00	Syyspäivien avaus, TL lipunnosto, Kierikkikeskuksen esittely pihalla
klo 10.00	Hallituksen kyselytunti, auditorio
klo 10.45	Kokouskahvit
klo 11.15	Syyskokous, auditorio
klo 13.00	Lounas
klo 14.00	Tutustuminen Kierikkikeskuksen argeologiseen näyttelyyn
klo 15.30–17.00	Saunat (naiset, miehet) lämpiminä KierikinHovissa
klo 17.00–18.30	Päivällinen
klo 19.00	Susiaiset, kivikautinen kylä
klo 21.30	Iltapala, arpajaiset

SUNNUNTAI 2.10.2022

klo 08.00–09.00	Aamupala
klo 09.00	Susien kokous KierikinHovin Meripihkasalissa
klo 09.00	Ulkoilua kivikautinen kylä ja ansapolku
klo 11.00–12.00	Lounas
klo 12.00	Lipunlasku, turvallista kotimatkaa

MAJOITUS JA RUOKAILUPAKETIT:

Kaikki KierikinHovin huoneet 16 kpl ovat kahden hengen huoneita, joissa on mm. kylpyhuone ja minikeittiö astiastoineen, tv sekä takaterassi lammen äärellä. Huoneisiin on mahdollista laittaa joko yhden tai kahden hengen lisäpeti. Kahden hengen lisäpeti on aina sohvasta levitettävä vierekkäin nukuttava lisävuode. Jokaisen huoneen edessä on ilmainen pysäköintipaikka yhdelle autolle. Aamupala sisältyy huoneiden hintaan.

PE-SU sisältäen
2 iltapalaa, 2 lounasta, 1 päivällisen 68 €

2hh hinta 52,50 €/vrk/hlö
paketti 1. 2hh 210 €
paketti 2. 2hh 210 € + lisäpeti yhdelle 50 €
paketti 3. 2hh 210 € + lisäpeti kahdelle 90 €

LA-SU sisältäen
1 iltapala, 2 lounasta, 1 päivällisen 58 €

2hh hinta 52,50 €/vrk/hlö
paketti 4. 2hh 105 €
paketti 5. 2hh 105 € + lisäpeti yhdelle 25 €
paketti 6. 2hh 105 € + lisäpeti kahdelle 45 €

Vuodepaikat myydään ensin.

Erityisruokavaliot +3 €/hlö

Ei majoittuville lauantain ruokailupaketti 50 €/hlö lounas, päivällinen ja iltapala syyskokoukseen ja susiaisiin osallistuville.

Hotellissa majoittuville sauna lauantaina on ilmainen, muille 10 €/hlö.

MATKAILUAUTOT:

Paikkoja n. 5 kpl, 40 €/paikka/vrk sis. sähkön. Lisäksi pesutila ja sauna 5 €/hlö sekä aamiainen ravintolassa 10 €/hlö/aamu, lounas 13 €/hlö, päivällinen 22 €/hlö, iltapala 10 €/hlö.

OSALLISTUMISMAKSU 15 €/hlö maksetaan etukäteen 25.9.2022 mennessä Lapinkävijät Owla ry:n tille FI27 5741 3620 3971 55, viitenumero 22185.

ILMOITTAUTUMINEN 8.8.-18.9.2022

Varaa majoitus ja ruokailu:
KierikinHovi Aino Kurtti
aino.kurtti@kierikinhovi.fi
tai 044 737 9464

Kerro minkä paketin valitset, nimesi, puhelinnumero ja sähköposti sekä mahdollinen erityisruokavaliosi varauksen yhteydessä. Lähetä tiedot myös sähköpostiosoitteeseen: aino.kurtti@kierikinhovi.fi

Hotelli- ja majoituspalvelut tulee maksaa heti varausvahvistuksen saavuttua sen mukana tulevien ohjeiden mukaan.

Ilmoittaudu myös Lapinkävijät Owla ry:lle owla@tunturilatu.fi tai 044 322 3646. Kerro tunturikerhosi, nimesi, puhelinnumero ja sähköposti.

HUOM!
Ellet pääse osallistumaan syyskokoukseen paikan päällä, järjestämme mahdollisuuden osallistua etänä Google Meet -palvelun avulla. Etäosallistujien tulee ilmoittautua viimeistään 18.9.2022 mennessä osoitteeseen owla@tunturilatu.fi. Ilmoittautuessa tulee ilmoittaa kokoukseen osallistuvan nimi ja sähköpostiosoite. Etäkokoukseen osallistuville lähetetään tarkemmat tiedot kokoukseen osallistumisesta liitteineen 25.9.2022.

Varaa mukaan otsalamppu, hyvät ulkoilujalkineet, sään mukaiset varusteet sekä reipasta ulkoilumieltä. Syyspäiviä koskeviin kysymyksiin Lapinkävijät Owlassa vastaa Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com.

Tervetuloa Tunturiladun syyspäiville ja susiaisiin!

www.ouka.fi/oulu/luuppi/kierikkikeskus **www.kierikinhovi.fi**

TUNTURILADUN RETKIMUISTIO

2.–5.6. Kumpen viikonloppuretki Suomussalmelle ja Vienan Reitin kierros (Kumpe)
Tutustumme Raatteentiehen ja Raatteenportin Talvisotamuseoon sekä vaellamme 27 km pitkän Vienan Reitin Suomenpuoleisen osan Väylängän kylästä Viiangin kylään Suomen itärajan tuntumaan. Yövymme Majatalo Karhunpesässä Raatteenportille menevän tien varrella. Tarkempi tieto Kumpen jäsentiedotteessa 1/2022. Lisät. matti.nylander@gmail.com tai p. 044 526 1145. Ilm. 28.2. menn.

4.6. Kävelyä Martimoaavalla SL: n Kävelykipinä-kampanjan merkeissä (Owla)
Ilm. 1.6. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

11.–12.6. Kirkkoveneretki Kukkiajärvellä Pälkäneellä (Kolbma)
Katso lisätiedot www.tunturilatu.fi/kerhot/kolbma/tapahtumat-kolbma/

11.–18.6. Alkukesän vaellus Muotkatunturille (Owla)
TÄYNNÄ, varalle voi ilm. 1.5. menn. Tapio Siikaluomalle, p. 044 260 4855, tapio.siikaluoma@gmail.com tai Jukka Parviaiselle, p. 040 531 6234, jukka.parviainen@outlook.com. Matkat osallistujien kesken sovittavilla kimppakyydeillä.

9.–16.7. Tunturikasvikurssi Kilpisjärvellä (Owla)
TÄYNNÄ, varalle voi ilm. 1.5. menn. Aino Hämäläiselle, p. 040 770 6282, aeno.hamala@gmail.com

23.–30.7. Perheleiri Susikyrössä (Geatki)
Viikon aikana vietetään leppoisaa leirielämää ja tutustutaan lähiympäristön kohteisiin. Yksi yön yli vaellus on myös suunnitelmissa. Leiri on tarkoitettu alakouluikäisille tutun aikuisen seurassa. Ilm. ja tied. 1.7. menn. Satu Ojala 050 5234 844 tai osatu7997@gmail.com

23.–30.7. Nuorisovaellus Ylläksellä (Geatki)
Muutaman päivän vaellus, jonka jälkeen siirtyminen Susikyröön perheleirille. Ilm. ja tied. 1.7. menn. Timo Kuusenaho 040 569 4918 tai tkuusenaho@gmail.com

23.–30.7. Kesävaellus Ruotsin Lapissa (Sarek) (Kavtsi)
Tied. ja ilm. järjestäjälle: Mika Kiiski kiiski.mika@gmail.com, 050 381 3894. Lisätiedot Kavtsin sivuilta sekä Väärti 1 ja 2/2022

30.7.–7.8. Kesävaellus Saltfjelletin kansallispuistoon (Owla)
Ilm. 1.5. menn. Aino Hämäläiselle, p. 040 770 6282, aeno.hamala@gmail.com tai Ritu Virrankarille, p. 044 530 1606, rullalotta@gmail.com

20.8. Kävelyä Tervareitillä (Owla)
Ilm. 16.8. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

27.8.–3.9. Kerhoviikko ja ruskavaellus Susi-Kiisalla (Kavtsi)
Kerhoviikko on tarkoitettu ensisijaisesti Kavtsin jäsenille. Tunturialueelle tapahtuvaan vaellukseen myös muut voivat osallistua. Lisät. Juha Kelkka, juhake1960@gmail.com, 050 3323 239 / 050 5284 539 tai Kavtsin sivuilta sekä Väärti 1 ja 2/2022

3.–4.9. Viikonloppuretki Syötteen alueella (Owla)
Ilm. 24.8. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

3.9.–10.9. Ruskaviikko Inarissa (Kumpe)
Majoitus Hotelli Kultahovin perinnehotellin 2 hh tai Koskihotellin 2 hh. Ohjattuja päiväretkiä: veneristeily Lemmenjoella Njurgalahti- Ravadasköngäs- Njurgalahti, Risteily Inari-Ukonkivi- Inari, päiväretki Otsamotunturille, lähipolut ja Jäniskoski siltoineen, retki Pielpajärven kirkolle. Tutustuminen Saamelasimuseo Siidaan ja Saamelaiskulttuurikeskus Sajokseen. Vaellus Lemmenjoen kansallispuiston alueella. Tarkempi tieto Kumpen jäsentiedotteessa 1/2022. Lisät. matti.nylander@gmail.com tai p. 044 5261145, Vaelluksesta onskiv@gmail.com tai p. 050 365 6138. Ilm. 15.5. menn.

6.–11.9. Ruskaviikko Kilpisjärvellä (Owla)
Ilm 1.8. menn. Aino Hämäläiselle, p. 040 770 6282, aeno.hamala@gmail.com. Päiväretkiä lähituntureille ja Skibotnin alueelle ja käymme myös Jäämeren rannalla. Majoittuminen Kilpisjärven biologisella asemalla.

9.–17.9. Ruskaviikko Ylläksellä (Geatki)
Mökkimajoitus. Viikon aikana tehdään päiväretkiä omaan tahtiin tai yhdessä lähiympäristössä. Ilm. ja tied. 15.8. menn. Satu Ojala p. 050 5234 844 tai osatu7997@gmail.com

17.–24.9. Syyskerhoviikko Susikyrössä (Owla)
Ilm. 24.8. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

8.–15.10. Römppäviikko Kilpisjärvellä (Owla)
Ilm. 5.9. menn. Aino Hämäläiselle, p. 040 770 6282, aeno.hamala@gmail.com tai Jukka Parviaiselle, p. 040 531 6234, jukka.parviainen@outlook.com

19.–26.12. Jouluviikko Kilpisjärvellä (Owla)
Lisät. Aino Hämäläinen, p. 040 770 6282, aeno.hamala@gmail.com

26.12.2022 – 1.1.2023 Uusi vuosi Kilpisjärvellä (Owla)
Lisät. Aino Hämäläinen, p. 040 770 6282, aeno.hamala@gmail.com

HUOM. Tapahtumat löytyvät myös Tunturiladun verkkosivuilla olevasta tapahtumakalenterista!
Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille. Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on "omat polut" retkikohteen suunnassa.

Tunturilatu-lehden 3/2022 retkimuistioon julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tulee toimittaa viimeistään 2.8.2022 osoitteella osatu7997@gmail.com
Verkkosivuille kerhot päivittävät itse tulevat tapahtumat ja ilmoittavat tiivistetyt tiedot myös lehden retkimuistiota varten. Ilmoituksen vähimmäistiedot (Tunturiladun ja Suomen Ladun nettikalenterit):
• alkamis- ja päättymisajankohta • kokoontumispaikka (osoite) • viimeinen ilmoittautumispäivä • yhteyshenkilön nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero

KAVTSIN 50-VUOTISHAASTE INSTAGRAMISSA

Kavtsi viettää tänä vuonna 50-vuotisjuhlavuottaan ja teemaan liittyen instagramissa on käynnissä #kavtsi50haaste. Kavtsi haastaa seuraajansa joka kuukausi jollain liikuntaan ja ulkoiluun liittyvällä haasteella, mihin liittyy aina luku 50. Talvella mm. haastettiin hiihtoon ja lumikenkäilyyn, toukokuun haaste on bongata 50 eri lintulajia! Haasteisiin osallistutaan omalla ajalla ja tyylillä, tavoitteena on haastaa itsensä ja lähteä liikkeelle.

TULEVIA HAASTEITA:
kesäkuu - pyöräile 50 km
heinäkuu - käy 50 kertaa uimassa
elokuu - retkeile/vaella 50 km
syyskuu - kerää metsän antimia 50 litraa

Kuvia haasteen parista voi tägätä instagramissa aihetunnisteella #kavtsi50haaste ja Kavtsin oma tili jakaa näitä kuvia eteenpäin storeissaan. Tarkista siis Kavtsin tililtä @tunturikerhokavtsi kunkin kuukauden haasteet ja lähde mukaan ulos haastamaan itseäsi, hop!

Tervetuloa perheleirille Susikyröön 23.-30.7.22

Leiri on tarkoitettu alakouluikäisille lapsille. Heidän seuranaan tulee olla mukana tuttu aikuinen.

Leppoisaan leiriohjelmaan sisältyy uintia, kalastusta ja tutustumista lähiympäristöön. Yön yli kestävä vaelluskin on ohjelmassa. Leirille järjestetään kimppakuljetus Huittisista.

Ilm. ja tied. 1.7. mennessä
Satu Ojala 050 5234 844 tai
osatu7997@gmail.com

Tunturikerho Geatki ry

Samaan aikaan toteutetaan myös nuorisovaellus Ylläkselle, jonka lopuksi osallistujat liittyvät leiriryhmään.
Tied ja ilm. Timo Kuusenaho 040 569 4918 tai tkuusenaho@gmail.com

PETIPAIKKAVARAUKSIA 2022

VANHA KÄMPPÄ (10+4 paikkaa)

4.6.–11.6.	Kämppätoimikunta talkoot (14/14)
16.7.–23.7.	VaVa (14/14)
23.7.–30.7.	Geatki (14/14)
7.9.–10.9.	Okta (8/14)
17.9.–24.9.	Owla (14/14)
24.9.–1.10.	Tsietsa (14/14)

SUSI-OSKARI (5 paikkaa)

4.6.–11.6.	Kämppätoimikunta talkoot (5/5)
16.7.–23.7.	VaVa (5/5)
23.7.–30.7.	Geatki (5/5)
30.7.–6.8.	Jäsenvaraus (5/5)
3.9.–10.9.	Jäsenvaraus (4/5)
9.9.–16.9.	Jäsenvaraus (1/5)
10.9.–17.9.	Jäsenvaraus (1/5)
17.9.–24.9.	Owla (5/5)

KOIRA-OSKARI (5 paikkaa)

4.6.–11.6.	Kämppätoimikunta talkoot (5/5)
16.7.–23.7.	VaVa (5/5)
23.7.–30.7.	Geatki (5/5)
30.7.–6.8.	Jäsenvaraus (5/5)
10.9.–17.9.	Jäsenvaraus (5/5)
23.9.–30.9.	Jäsenvaraus (5/5)

SUSI-KIISA (8 paikkaa)

11.6.–18.6.	Kämppätoimikunta talkoot (8/8)
20.6.–27.6.	Jäsenvaraus (1/8)
2.7.–9.7.	Ovtsi
15.8.–19.8.	Jäsenvaraus (2/8)
27.8.–3.9.	Kavtsi (8/8)
3.9.–7.9.	Okta (8/8)
7.9.–14.9.	Jäsenvaraus (8/8)
14.9.–18.9.	Njalla (8/8)
18.9.–24.9.	Jäsenvaraus (2/8)
19.9.–23.9.	Jäsenvaraus (6/8)
24.9.–30.9.	Jäsenvaraus (8/8)

SUSI-TALAS (10 paikkaa)

18.6.–25.6.	Kämppätoimikunta talkoot (10/10)
21.8.–27.8.	Jäsenvaraus (10/10)
3.9.–10.9.	Logi (10/10)
10.9.–17.9.	Kuokte (10/10)
17.9.–24.9.	Jäsenvaraus (10/10)
8.10.–15.10.	Jäsenvaraus (6/8)
15.10.–22.10.	Alppas (10/10)
31.12.–7.1.23	Kolbma (10/10)

AIHKIN VARAUKSIA 2022

4.6.–11.6.	Kämppätoimikunta talkoot
11.6.–15.6.	Jäsenvaraus
16.6.–20.6.	Jäsenvaraus
25.6.–9.7.	Jäsenvarauksia
11.7.–16.7.	Jäsenvaraus
16.7.–23.7.	VaVa
26.7.–6.8.	Jäsenvarauksia
27.8.–28.9.	Jäsenvarauksia
30.9.–2.10.	Jäsenvaraus
15.10.–17.10.	Jäsenvaraus
3.12.–5.12.	Jäsenvaraus
22.12.–26.12.	Jäsenvaraus

Ajan tasalla olevat petipaikkavaraukset löytyvät verkkosivuilta kämppien varauskalentereista.

ALUE- JA AVAINMAKSUT 2022

Kiinteistöjen aluemaksut
(koskevat myös päiväkäyntejä jos käyttää palveluja):

- **Susikyrö (viite 505)** aluemaksu jäsenille **10 €/vrk/hlö**, ei-jäsenille **15 €/vrk/hlö**
- **Susi-Kiisa (viite 709)** aluemaksu jäsenille **7 €/vrk/hlö**, ei-jäsenille **10 €/vrk/hlö**
- **Susi-Talas (viite 602)** aluemaksu jäsenille **7 €/vrk/hlö**, ei-jäsenille **10 €/vrk/hlö**
- Aluemaksua ei peritä alle 12-vuotiailta lapsilta.
- Aluemaksut suoritetaan kämpissä oleviin lippaisiin tai kämpän viitenumerolla Tunturiladun tilille **FI11 4108 0010 3176 86**.

VARAUSTENHOITAJA SEKÄ AVAINANOMUKSET JA -PALAUTUKSET
Sirpa Alapuranen
050 597 5811
Vallikatu 5–7 A4, 02650 Espoo
varaukset(at)tunturilatu.fi
sirpa.alapuranen(at)luukku.com

Aihki (viite 806)
vuokra **33 €/vrk/koko mökki.**

Viikkomaksut
(koskee kämpän kaikkien petipaikkojen varaamista viikoksi):

- **Susikyrö vanha kämppä 600 € (viite 505)**
- **Susi-Oskari 250 € (viite 505)**
- **Koira-Oskari 250 € (viite 505)**
- **Susi-Kiisa 275 € (viite 709)**
- **Susi-Talas 350 € (viite 602)**

Susikyrön autonlämmitystolppien käyttö **2 €/lämmityskerta** (4 tuntia).

- Auton lämmitystolppien käyttömaksu maksetaan Pekan Oskarin eteisessä olevaan lippaaseen ja merkitään sähkön käyttäjän nimi samassa paikassa olevaan vihkoon.

Kämppäavaimet

- Kämppäavaimen lunastusmaksu on **130 €**. Avaimen palautuksen tapahduttua maksua ei palauteta. Avainanomuslomake löytyy verkkosivuilta kohdasta kämppäavaimen lunastus.

www.tunturilatu.fi

Susikyrön vanha kämppä odottaa jo kesän leiriläisiä.

VaVa-leirin kuulumisia

Pitkän historian omaavan Vauvasta-Vaariin ja Muorista-Mukeloon eli tuttavallisemmin VaVa-leirin suunnittelu on hyvässä vauhdissa. Ensimmäinen kokous pidettiin joulukuussa ja viimeisin toukokuun alussa. Useita kokouksia ja paljon suunnittelua on mahtunut tähän väliin.

Valmiiksi on saatu leirin ohjelma, jota pyöriteltiin useaan kertaan niin paperilla kuin kartalla. Leirillä halutaan tarjota elämyksellistä ohjelmaa, joka perustuu lasten ja aikuisten yhteiseen tekemiseen. Vielä tehdään viimeisiä viilauksia yksittäisiin aktiviteetteihin.

Leirin johto on käynyt keväällä tutustumassa leirialueeseen. Susi-Kyrön pihapiiri ja rakennukset tulivat tutuiksi. Myös lähialueen maastoon ja vaellusmaastoon tehtiin tutustumisretkiä, tosin hiihtäen.

Kiinnostus leiriä kohtaan on ollut vilkasta. Leirin tekijät ovat tästä mielissään. Tällä hetkellä leiri on täynnä, mutta ilmoittautua voi varasijalle, josta voi päästä leirille peruutuspaikoille.

KAUPPA AUKI

MYYTÄVÄT TARVIKKEET

	á
Hihamerkki	1,70
Pinssi	1,70
Susimerkki	5,00
Susimerkki nauhalla	6,80
Tunturilatu-tarrat (12 pientä tarraa)	2,00
Tunturilatu-tarra (iso)	1,30
Viiden vuosikymmenen vaellus -kirja	15,00
Kuudes vuosikymmen -kirja	15,00
Historiikit (kaksi kirjaa)	25,00

Susimerkit myydään vain vihityille susille.

Maksuasioista:

Tunturiladun pankkitili on **Oma Säästöpankki FI11 4108 0010 3176 86.** Tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut.

Tunturiladun tarvikkeita voi tilata yhdistyksen taloudenhoitajalta: helenius.inka@gmail.com
Tarvikkeet toimitetaan postitse tai sopimuksen mukaisesti. Tarvikkeita on myynnissä myös Tunturiladun yleisissä tapahtumissa.

Avain lahjaksi!

Tiedustelut:
Sirpa Alapuranen,
p. 050 597 5811
sirpa.alapuranen
@luukku.com

Oletko miettinyt, että tunturilatulaiselle mieleinen lahja on kämppäavain. Sen voi ostaa lahjaksi henkilölle joka on ollut Tunturiladun jäsen vähintään vuoden.

Tunturilatulaiset laskeutuivat Suomen eteläkärkeen

Kevätpäivät avattiin tuttuun tapaan lipunnostolla.

Auringonlaskun aikaan rantakalliolla.

Portaat luontopolulle.

Päärakennus rannalta nähtynä, takana vanha päärakennus.

Tämän kevään Tunturiladun kokouksen ja tapaamisen järjestäjänä oli vuorossa Kavtsi. Kokouksen ja majoittautumisen paikaksi olimme valinneet Helsingin yliopiston eläintieteellisen aseman Tvärminnessä, Hangon niemellä. Paikka on luonnonkaunis, meren ympäröimä kolmelta suunnalta, ja se vetääkin meribiologeja ympäri maailman merentutkimuksen projekteihin.

Saapuminen kevätpäiville alkoi perjantaina 1.4. alkuillasta. Ohjelmassa oli vapaamuotoista seurustelua iltapalan äärellä ja lähdimme myös täysin tyynen illan ja auringonlaskun houkuttelemina kävelylle rantakallioille. Tvärminne osuu rannikolla hienosti muuttolintujen reiteille, ja on upea paikka bongata merilintuja. Heti ensimmäisenä iltana näimme muun muassa harmaahaikaroita ja merimetsoja.

Seuraavana aamuna paikalle saapuivat loputkin kevätkokoukseen osallistujat, ja ohjelmassa oli aamupalan jälkeen tutustuminen Tvärminnen asemaan. Saimme myös aimo annoksen tietoutta Itämerestä ja sen tilasta, ja se ken oli valppaana, osasikin vastata myöhemmin luontopolun varrella oleviin kysymyksiin aiheesta! Vierailimme myös tutkimusalus Augustalla, joka vie säännöllisesti tutkijoita merelle tekemään mittauksia ja keräämään näytteitä.

Rummikub-turnajaiset.

Luontopolkuvisan palkintojenjaon odottelua.

Varsinainen kevätkokous vedettiin sujuvasti läpi esityslistan mukaan, ja lounaan jälkeen pohdimme strategiatyöpajassa Tunturiladun nykyistä toimintaa – mikä on hyvää ja toimii, mitä voitaisiin kehittää, mitä uutta voitaisiin ottaa toimintaan mukaan.

Aihepiireinä pohdinnan alla olivat kerhojen asema ja suoraan Tunturiladun alla olevat jäsenet, uudet ja nuoret jäsenet, hallitus ja hallitustyöskentely sekä nykyisen toiminnan plussat ja miinukset.

Yhteenveto kaikista ehdotuksista viedään tiedoksi Tunturiladun hallitukselle evästyksenä toiminnan eteenpäin suunnitteluun. Kokouksen kakkukahveilla herkuteltiin täytekakulla, joka oli samalla Kavtsin 50 vuoden ensimmäinen juhlakakku.

Iltapäivän ohjelmassa oli Metsämieli-kävely läheisellä luonnonsuojelualueella. Etsimme omia lempimaisemiamme, nojailimme ystävällisiin puihin, rakensimme omat kiitollisuuskasamme, ja metsästä ulos tultaessa omalla mittarilla mitattuna energiatasot olivat selkeästi nousseet.

Tvärminnen ruokasalissa meitä odotti taas runsas päivällinen, ja viikonlopun päätteeksi lähetimmekin keittiöön terveisiä herkullisesta ja liiankin maittavasta ruuasta. Ruokasalissa kuultiin muun muassa lausahdus: ”hyvä kun lähdemme pian kotiin kun vielä mahdumme omiin vaatteisiin!”.

Illalla pääsimme nauttimaan rantasaunasta ja uinnista meressä. Jää oli jo sulanut rannasta, joten avantouinnista ei ollut enää kyse, mutta oli se vesi kylmää kuitenkin!

Takkahuone veti meidät saunan jälkeen jutusteluun sekä uusien tuttavuuksien solmimiseen, ja varsinainen hitti oli Rummikub-peli jonka ääressä käytiin illan aikana todellisia turnajaisia!

Sunnuntaiaamun ohjelmaan kuulunut Itämeri-esitelmä John Nurmisen säätiön puolesta valitettavasti peruuntui esitelmöitsijän sairastuttua koronaan. Lähdimmekin sen sijaan rasteja sisältävälle luontopolulle, ja nyt pääsikin edellisen aamun tietoiskun murusilla keräämään pisteitä! Visailun voitti **Hanna-Mari Sinilehto** ja palkintona hänelle ojennettiin Lappi-aiheinen kirja. Lohdutuspalkintoina jaettiin suklaata.

Lounaan jälkeen oli aika laskea Tunturiladun lippu, kiittää mukavasta ja hyviä keskusteluja virittäneestä viikonlopusta, ja jatkaa uusin eväin eteenpäin.

Juhlakakku.

Meri Kukkavaara Kavtsi

Kuvat: Meri Kukkavaara ja Paavo Ahonen

Asemaan tutustumista.